aylık mizah dergisi / yıl : 5

KAŞIKATÜR

sayı : 59 / şubat 1998

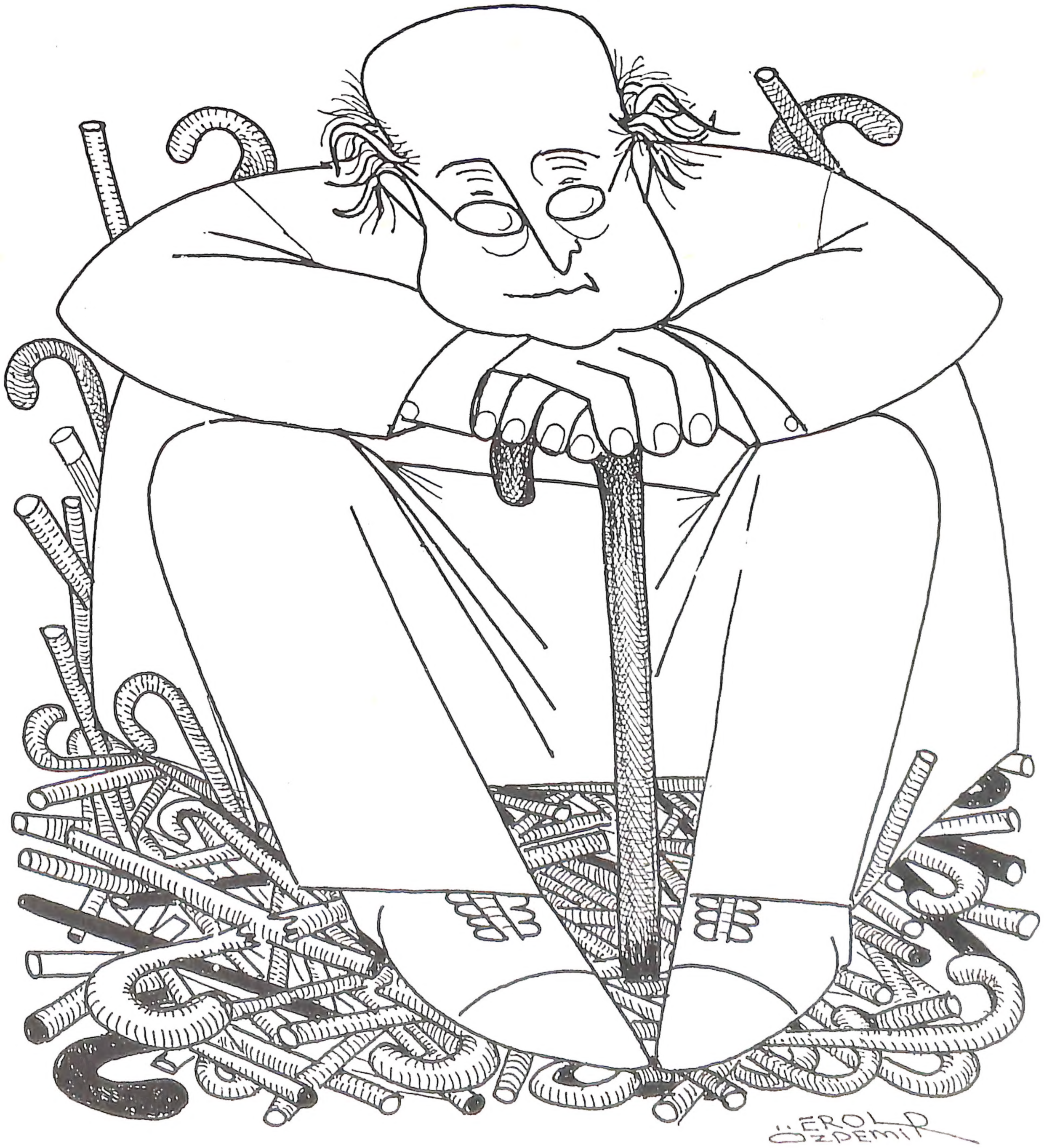
EROL ÖZDEMİR

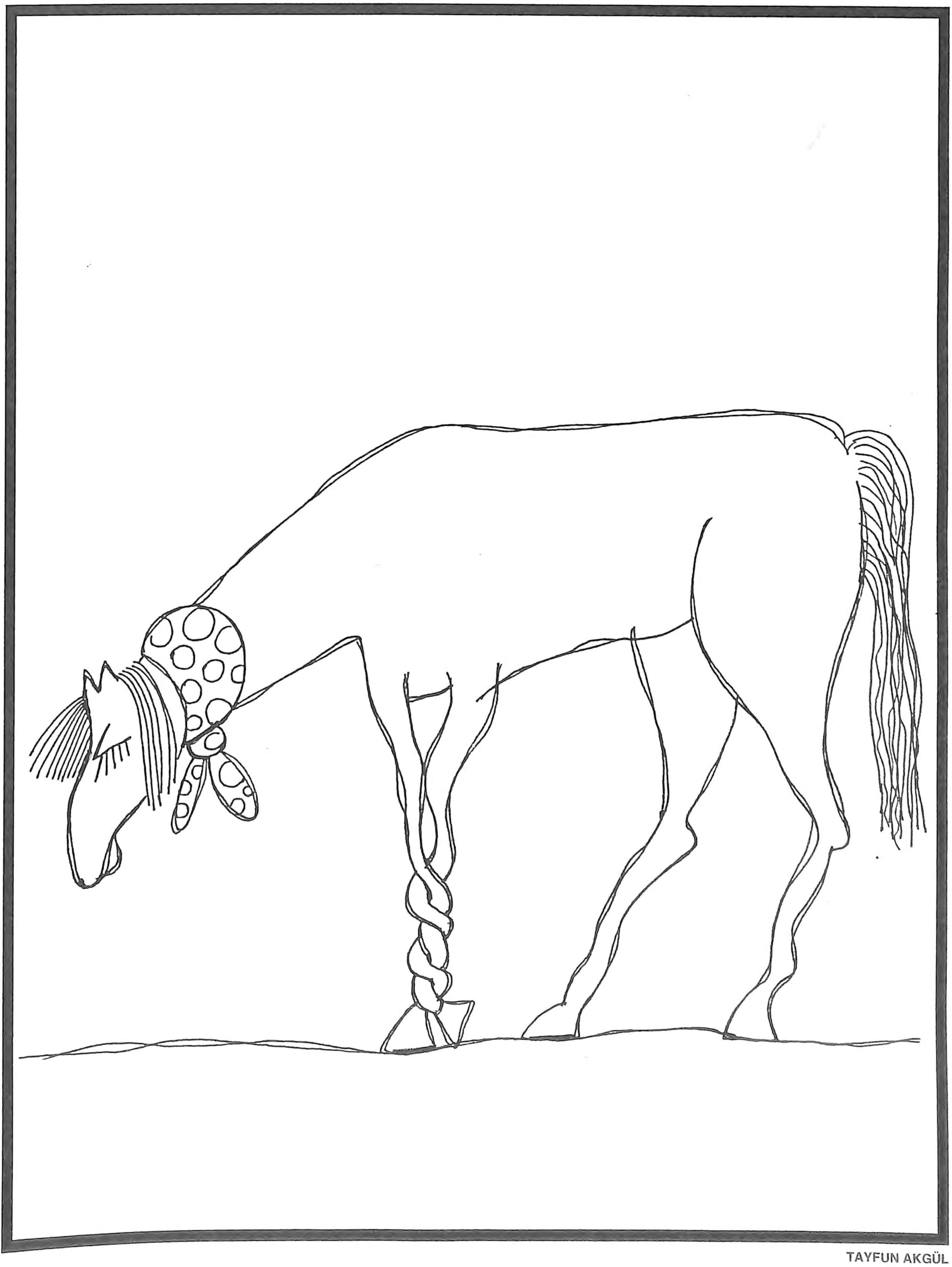

TAYFUN AKGÜL

SAHİBİ VE YAYIN YÖNETMENİ
METİN PEKER

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
MURAT ÖZMENEK

YAYIN KURULU
ALİ FUAT SÜER
CUMHUR GAZİOĞLU
OKTAY BİNGÖL
ORHAN TÜLEYLİOĞLU
HİCABİ DEMİRCİ
MURAT SAYIN

KATKIDA BULUNANLAR
ALİ ULVİ ERSOY
ALİ ŞÜR
ALTAN ÖZKESİCİ
AHMET ERKANLI
AKIN ÖNDER
AŞKIN AYRANCIOĞLU
BAYRAM ALİ KARA
BİROL ÇÜN
BÜLENT OKUTAN
CEM KOÇ
CEZMİ ERMİŞ
CEMALETTİN GÜZELOĞLU
CANOL KOCAGÖZ
ENGİN SELÇUK
ERDOĞAN BAŞOL
EROL ÖZDEMİR
ERCAN BAYSAL
FARUK SOYART
FETHİ DEVELİOĞLU
FERRUH DOĞAN
DİNÇER PİLGİR
HASAN UYSAL
GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU
İSMET LOKMAN
İZEL ROZENTAL
NURİ BİLGİN
KADİR DOĞRUER
KAMİL YAVUZ
KEMAL ÖZYURT
KURTULUŞ KAYALI
MÜMTAZ İDİL
MUSTAFA BİLGİN
MUSA ASLAN
METE GÖKTÜRK
OĞUZ GÜREL
RUHİ TEK
TANJU ÖZKAN
TAYFUN AKGÜL
SAMİ CANER
SEÇKİN TEMUR
SERDAR ÇAKIRER
YİĞİT ÖZGÜR
YENER ÇAKMAK

DERGİ TEMSİLCİLİKLERİ
Antalya/Cihan İşbaşı • Bursa/Mümin Bayram • Çorum/Altan Özkesici • İzmir/Cem Koç • Trabzon/Adnan Taç • Mersin/Serdar Kutça • Sinop/Seyit Saatçi • Zonguldak/Kürşat Coşkun • Kıbrıs/Hüseyin Çakmak

DİZGİ : DAMAR LTD. ŞTİ. • ANKARA
Özveren Sok. 3/8 Demirtepe Tel: 232 01 11

BASKI: SETA MATBAACILIK LTD. ŞTİ.
Necatibey Cad. 51/1 • 232 05 20

İRTİBAT VE YAZIŞMA ADRESİ
Konur Sokak 31/10 Kızılay-Ankara
Tel/Fax: 417 37 28

POSTA ÇEK NO: 104902 METİN PEKER
Altı Ay: 3.000.000 TL • Bir Yıllık: 6.000.000 TL

Kapak Karikatürü: EROL ÖZDEMİR

Karikatür Dergisi'ndeki eserler izin alınmadan kesinlikle yayınlanamaz.

KARİKATÜRCÜLER DERNEĞİ

Karikatür sanatının değerli ustalarından
ALİ ULVİ ERSOY'u kaybettik.
Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.
Unutmayacağız.

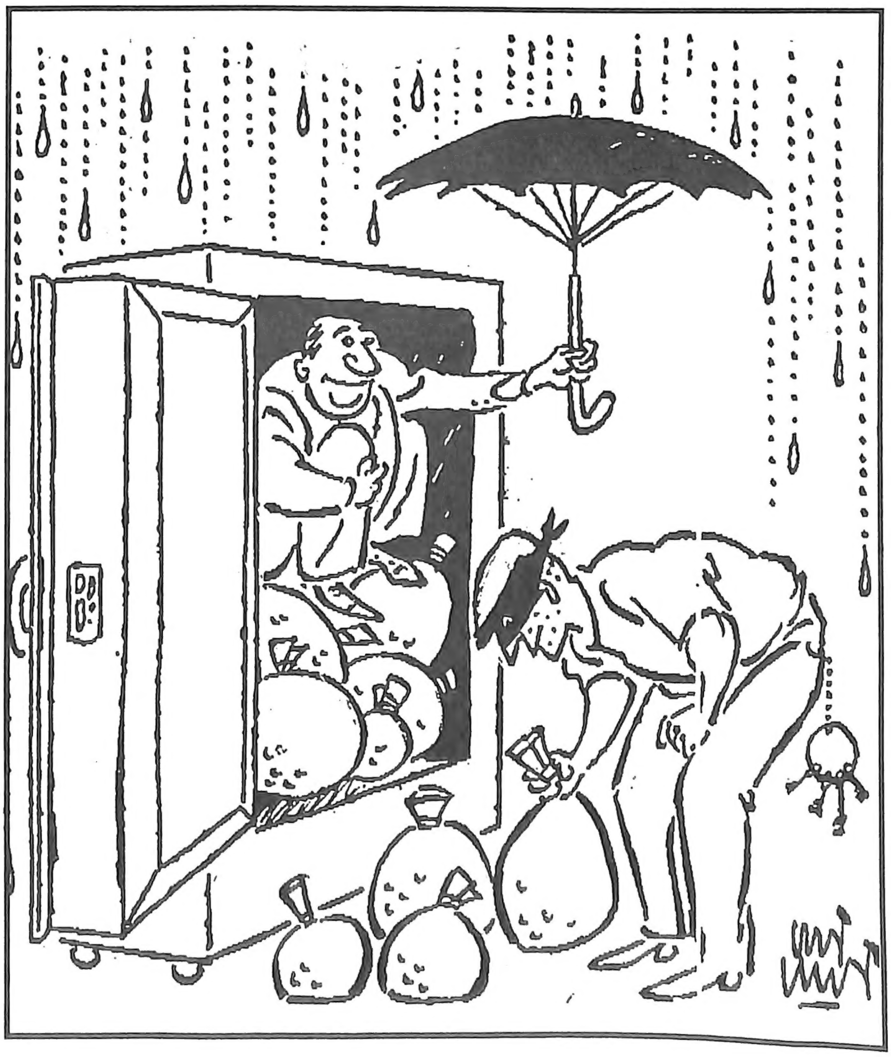

TERS KÖŞE

■

hASAN uYSAL

■

MİLLETTE PARAÇOK ABİ!

En çok taksi şoförleri ile berberler yapar bunu ve ben her seferinde sinirlerime hakim olamam.

Binmişiz taksiye, gidiyoruz efendice. Sanki soran varmış gibi, şoför lafı açar:

"Bir de para yok derler. Şuna bak abi; çarşılar tıkış tıkış adam dolu."

Genellikle yanıt vermemeye çalışırım ama bugüne kadar bunda hiç başarılı olmadım. Ahmaklaştırılan toplumun, nasıl da kolayca tüketim hastası haline getirildiğini, kıçında donu olmayan, açlıktan nefesi kokan nasıl da tüketim tuzağına düşürüldüğünü düşünürüm içimden. Kendini çarşıya atanların, o kentteki nüfusa oranı ve üstelik bunların ne kadar küçük bir oranının alışveriş yapabildiği de geçer kafamdan ve ardından da sinirlenir, elimde olmadan taksi şoförüne patlarım:

"Çarşılar tıkış tıkış adam dolu diyorsun. Kaç kişi bu dolaşan?"

Şoför bir laf etme gafletinde bulunmuş, bense iki dakika sonra yanıt vermişim. Aslında yanıt da değil verdiğim, sinirimi şoförden çıkarma eylemi... Ne demek istediğimi anlamadığı için de şaşkın şaşkın bana bakar:

"Evet, kaç kişidir bu dolaşan? Bin mi? Beş bin mi? Hepsini topla, diyelim ki on, benden de ekle eder 20 bin! Sen de bunu ikiye çarp, 40 bin olsun. Sen bu kentte kaç kişi yaşıyor biliyor musun? 4 milyon insandan 40 bini, yani ancak yüz kişiden biri çarşıda diye, millet para pul içinde öyle mi? Üstelik çarşıda gördüğün her insan alışveriş de yapmıyor... Bak sen şoförsün, Kızılay'da hergün yüzlerce insan, beş bin lira daha ucuz diye, ekmek kuyruğunda bekleşiyor. Bunuda mı görmüyorsun?"

Kaç kez başıma geldi aynı sahne. Sonunda, gariban şoför ya susar ya da "haklısın abi, düşünmeden konuşuyoruz işte" demek zorunda kalır. Hatta az önce lafı söyleyen o değilmiş gibi, tersine geçim derdinden, mahallede aç yaşayan komşularından söz etmeye başlar.

Kimi zaman yakınımdaki insanlar bile bu düşüncesizliği yapar:

"Bırak allahaşkına, geçen cuma lokantalarda yer bulamadık. Eğlence yerleri ağzına kadar dolu. Para yok, iş yok... Bunlar laf!"

Ağzına kadar dolu dediği lokanta, Çinçin'deki çorbacı değil tabii ki. Ankara'da, parmakla gösterilecek kadar az sayıdaki lüks restorantlardan söz ediyor. Oturulacak yer sayısı 1.500-2.000, bilemedin üç bin, çarp ikiye altı bin olsun... 4 milyonluk kentte, 6 bin kapasiteli restorantlar doldu diye, bu laflar ediliyor. Devletin içinde çatır çatır rüşvet yiyip, trilyonları götürenlere bile yetmez bu kapasite. Yolsuzluk yapanı var daha, kaçakçılık yapanı, karaborsacısı, aracısı, tefecisi, hacısı, hocası, taciri, sanayicisi, müteahhiti, Erbakan'ı, Çiller'i, Gökçek'i, Mercümek'i... Sadece bunlar için bile 20 bin kapasite az gelir. Gelir de, geriye kalan yüzde 99.5 müslüman ne olacak?

* * *

Hadi bunlar; düşünmeden konuşanların; cehaleti, gevezeliği, kahve sohbeti ya da geyik muhabbeti diyelim. Peki, "bir kısım medyanın" varsıl ve anlı şanlı köşe yazarlarına ne diyelim?

Geçen pazarın Sabah Gazetesi'nde Rauf Tamer imzalı yazıda da, malum kahve sohbetine, geyik muhabbetine rastlamayalım mı?

Diyor ki hazret; "Uçaklarda, otobüslerde, vapurlarda yer yok. Oteller, gazinolar, lokantalar tıklım tıklım dolu. Milyonlarca insan, bir yerlerden bir yerlere gidiyor ama niçini nedeni belli değil. Peki enflasyon? Vız gelir bize. İşte Türkiye'nin güzelliği..."

Adama sormazlar mı, "Kaleminden çıkanı gözün görüyor mu?" diye. Gazetecilik bu duruma geldi artık. İthalatçı, bankacı, yap-satıcı gazete patronu olursa, gazetesi de böyle olur ancak. Nasıl okur aptal ya, at atabildiğini... Hakkari'deki bitli otel dahil, ülkedeki otel-motel sayısı iki yüz bini aşmazmış ona ne. Dahası bu otel-motel ve tatil köylerini dolduranların yarısından çoğu turist! 64 milyonluk ülkede, 20 milyon hane ya da aileden, rakamı abartsak bile taş çatlasa 30, bilemedin 40 bin aile, otele, motele, lokantaya, gece kulübüne gidiyor, uçağa biniyor diye böylesine bir yargı geliştirilebiliyor.

Neymiş, enflasyon vız geliyormuş halka. Tuzu kuruluğun, toplumundan kopukluğun, uçmuşluğun kanıtı değilse bu ucuz ve boş sözler, batmış rejime yalaklığın göstergesidir o zaman.

Milyonlarca insan evsiz, barksız ve işsiz, ağaç kökleri yeme noktasında iken, çalışanlar son 20 yıldır giderek yoksullaşırken, ayda birkaç milyarlık ücret alan, tuzu kuru, uçmuş köşe yazarı böyle diyor:

"Enflasyon vız geliyor bu halka?"

Belli ki kafasını başka halkalar karıştırmış garibin!

* * *

Işıkların sönmesinden az sonra başlamış tuhaf sesler. Film biraz erotik falan ama kabul edilebilir ses değil duydukları. Bu tuhaf inlemelerin geldiği yeri saptamış balkondakiler; alt kattan geliyor ses. Önce rahatsız olduklarını belli etmek için öhö möhö diye öksürmüşler, gık yok. Adam kendinden geçmişçesine tınmadan, üstelik daha artırarak yine o inlemelerini sürdürüyor. Birkaç kişi elindeki leblebi-nohutları atmış ama ne çare, bana mısın demiyor adam.

Sonunda sinemanın işletmecisine iletmişler şikâyetlerini. Hışımla gelmiş işletmeci; "Ulan manyak mısın sen?" diye gürlemiş ama ııh! Müşteri kendinden geçmişçesine inlemesini sürdürüyor.

"Terbiyesiz herif, utanmıyor musun sen?" diye yakasından yakalayıp sarsmış ki inleme sesi daha bir yükselmiş inat edermişçesine.

İşletmecinin, sinirden neredeyse köpük içinde kalan ağzından, "ahlâksız herif, bela mısın nesin? Nereden geldin başımıza?" sözleri çıktığında ise, inleyen adam son bir çabayla, balkonu işaret etmiş:

"Yu... yu... yukarıdan."

Türkiye'de de durum aynıyla vaki. Balkondan düştüğü için yerde acıyla kıvranıp inleyen insanların çıkardığı sesi, zevk ve şevk çığlığı sananlara, siyasetçilerden sonra bir de köşe yazarları katıldı ya, artık sırtımız yere gelmez El-Hak!

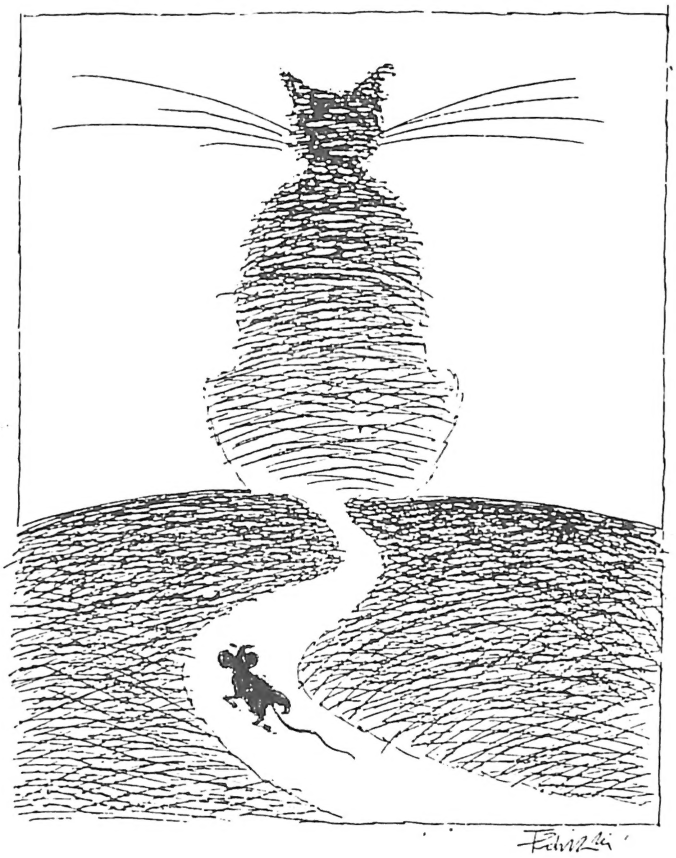

SERGİO FEDRİAMİ / İTALYA

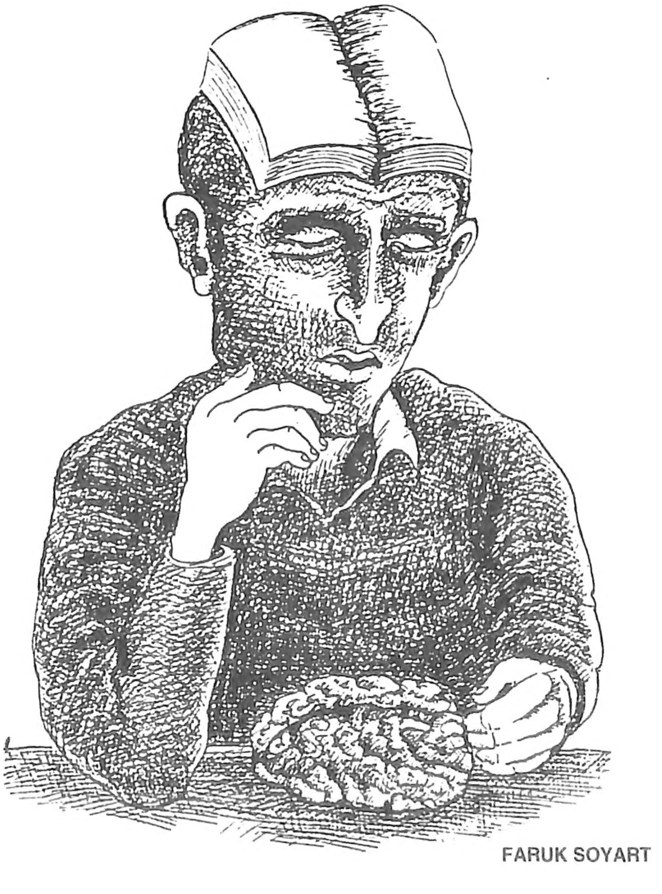

FARUK SOYART

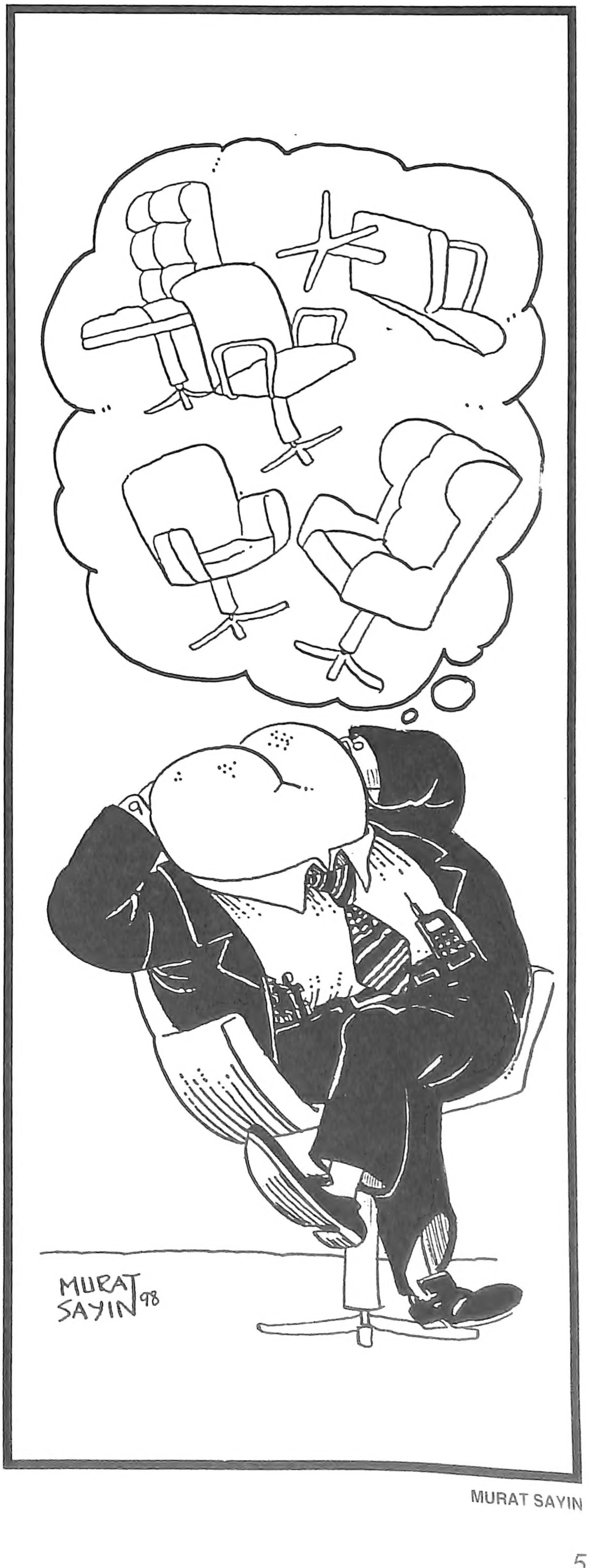
MURAT SAYIN 98

MURAT SAYIN

POPÜLER KÜLTÜRE YENİ YAKLAŞIMLARIN SİNEMA ve MİZAH ALANINDA ORTAYA ÇIKARDIĞI SONUÇLAR

ZARF İLE MAZRUF

KURTULUŞ KAYALI

Türk mizahı ve sineması konusundaki düşünceler temelde bir değişikliğin uzantısı olarak şekillenmiştir. Aslında somut gelişme mizahla ve sinemayla bağlantılı olmayıp, genelde bir değişimin sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye'de en eski dönemden itibaren elitizm ve kitlesellik konusu ısrallı olarak tartışılmıştır. Şerif Mardin'in yazılarında ve Türkiye'de iletişim üzerine yayınladığı makalede temel sorun "büyük kültür", "küçük kültür" sorunudur. Onun yaklaşımına göre "büyük" ve "küçük" kültürel gelenekler bizim kabaca 'halk' - 'divan' edebiyatı ikiliği olarak bildiğimiz olayın daha genel ve bilimsel bir ifadesidir. Bu sonuda, 1940'larda, kültür üzerine çalışan bir antropolog Robert Redfield, yeni sayılamayacak fakat şimdiye dek bu kadar açıkça ortaya konmamış bir görüş ileri sürdü. Bu görüşe göre kültür iki ana kola ayrılabilirdi: "Biri kırsal bir hayat yaşayan ve tarımla geçinen insanların kültürü, diğeri de şehirde yaşayan, özellikle yönetici sınıfın insanlarının kültürü." (1) Bu iki kültürün arasına bazı dönemlerde neredeyse ulaşılmaz mesafeler konmuş, bazı dönemlerde de iki kültür bir ölçüde iç içe geçmiş olarak telakki edilmiştir. Bunun bir ölçüde iletişimin gelişim doğrultusuyla da bir bağlantısı bulunmaktadır: "Haberleşme kanallarının bir ölçüde geliştirilmesinden ötürü büyük ve küçük gelenek arasındaki ayrıcalıkta bir değişme oldu. Bu kültürler arasındaki sınır bir bakıma 'katılaştı', bir bakıma da 'yumuşadı.' Katılaştı, çünkü zaman geçtikçe Batı kültürünü alanlar eskiye göre kendilerini halktan daha da ayırdılar. Yumuşadı, çünkü sınıf duvarlarını muhafaza etmek haberleşme imkanlarının gittikçe geliştiği bir ortamda zorlaştı."(2) Tarihsel anlamda oldukça önceki dönemlerde bu noktada çelişkili tavırlar oluşmuştur. Bir yabancı gözlemcinin dile ilişkin değerlendirmesi işin mizahi bir boyutunun olduğunun örtük bir ifadesi olmuştur: "Bilimsel terimlere karşılık bulmak için ya yeni kelimeler bulmak ya da yeni bir biçime veya anlama soktukları bazı Arapça kelimeleri ortaya koymak zorundalar. Bilimsel amaçlar için gerçekten hemen hemen tamamen yeni bir dil oluşturacaklardı ve bu yapıldığı zaman, öğrencilere anlaşılmaz geldiği farkedildi. Bana söylendiğine göre, genç bir adam bu yeni bilim Türkçe'sini edinmek için kendisine gerekli olan süreden birazcık daha fazla çalışarak bilimsel kitapları orijinalinden okuyacak kadar Fransızca'yı öğrenebilir."(3) Şerif Mardin'in İngiliz Seyyahı Farlane'in 1847 yılında yazdıklarından aktardıkları bir somut anlayışı iyi sergilemektedir. Çoğu zaman elit kesimi ayrıcalıklarının ortadan kaldırılmasına yönelik tasavvurlara karşı tepki göstermiştir. Bu noktadaki ısrarı ve buna karşı tepkiyi çelişik sayılabilecek tarzda hemen her dönemin entelektüelinde görmek mümkündür.

1930'lu yıllarda büyük kültürün eleştirisi bir tür Cumhuriyet öncesi döneme yönelik olduğu için caiz görülmüştür. Bununla uyumlu bir şekilde de yüksek kültüre tepki olarak halk kültürüne yaslanılmıştır. Zaten yukarıda yapılmaya çalışılan ayrım Türk düşünce geleneğine de uygun görülmüştür. Kültürün ulusal olduğu tarzındaki anlayış da bu eğilimi olumlu göstermiştir. Geçmiş dönemin üst kültürü bir ölçüde ulusallıktan uzak bir noktada olarak anlaşılmıştır. Sağlı sollu birçok entelektüelin Ziya Gökalp hakkındaki olumlu düşünceleri meseleyi belirgin bir noktaya, daha doğrusu ortak bir noktaya götürmüştür. Ancak bu duruma rağmen ve bununla beraber eski dönemdeki yapılanmayı andırır tarzda bir elitist kültür varlığını sürdürmüştür. Belirtilen nitelikteki kültürün yaygınlaştırılması da temel amaç olarak telakki edilmiştir. Sözü edilen çelişkili yapılanma varlığını bugünlerde bile sürdürmeye devam etmektedir. Türk entelektüelleri de "içtimai eyleme aşırı bağımlı" oldukları için de zaman içinde bir yandan öbür yana sürüklenir olmuştur. Türkiye'nin işlevsel olan hemen her ayrınının zaman içinde bu tür bir değişimi bariz olarak yaşadığı gözlemlenmektedir. Örneğin ciddi bir entelektüel beş yıl aralıkla Türkiye'de gericiliğinin göstergesinin aydın düşmanlığı olduğunu ve devrimci aydının yapması gereken temel eylemin aydın kırımı olduğunu üzerinde fazla düşünmeden rahatlıkla yazabilmiştir. Hatta sözü edilen bu aydın kırımının gerekliliğinden bahsederken Türk devrimci hareketinin plebien niteliğinin övgüsünü yapmaktadır. Belirtilen çelişkili durum herhangi bir Türk entelektüelinin tipik ve basit bir çelişkisi olarak vurgulanmaktan ziyade bir genel özellik olarak görülmelidir. Benzeri nitelemeleri değişik kesimlerdeki çok sayıda entelektüelde yakalamak kabildir.

Dolayısıyla Türk entelektüelinin temel özelliklerinden biri elitist niteliği olmuştur. Elitist nitelik aydınları kitlesel olan hemen her şeyden olumsuz anlamda bahseder kılmıştır. Bunun siyasete yansıyan biçimi de örneğin askeri darbeler konusunda olumlu tutum takınmak şeklinde tezahün etmiştir. Bundan öte her tür elitist kültürel ürün konusuna olumlu yaklaşılmıştır. Tabii bu tavrın yenilikçi olmak gibi bir özelliği de bulunmaktadır. Aykırılık da tümüyle elitist nitelikten soyunmuş durumda değildir. Bu anlamda Osmanlı döneminin divan şiiri konusunda benimseyici olumlu bir tavrın da mantığı yok gibi görünmektedir. Yeni, modern, batılı hemen her unsur olumlu bir tepki görmüştür. Cumhuriyet dönemi açısından, değişik yıllar ve değişik düşünce akımları bakımından somut örnekler üzerinde durmak kabildir. Tabii bu yenilikçiliğin hep yabancı kültür örnekleri üzerinde somutlaşması da söz konusu değildir. Doğal olarak önemsenen yerli unsurlar da bulunmaktadır. Milliyetçilik ile hümanizm arasındaki gerilim bu sorunun tartışılmasıyla anlaşılabilir. Cumhuriyet döneminin kültürel alandaki başat unsurunun elitist niteliğini bu bağlamda değerlendirmek gerekmektedir.

Ancak aydınların bir de kitleleri aydınlatma, değiştirme, dönüştürme işlevleri bulunmaktadır. Bu durum da ister istemez halkçı unsurların gündeme girmesini gerektirmiştir. Bu yönelimi meşrulaştırmak için de halk kültürünün ulusal mahiyeti üzerinde durulmuştur. Ziya Gökalp'in anlayışı doğrultusunda halk kültürünün ulusal yönüne vurgu yapılmıştır. Zaten folklorun Türkiye'de milliyetçiliğe vurgu yapıldığı dönemde önemsenmesi tesadüfi değildir. Örneğin Cumhuriyet döneminde Halkevleri vasıtasıyla halk kültürünün temel ürünleri toplanmaya çalışılmıştır. Bu somut örnekler de elitist kültüre karşı gelişmişliğin bir göstergesi olarak savunulmuştur. Bu savunu eğilimi 1940'lı yılların yazarlarını etkilediği gibi, 1960'lı yılların başlarında entelektüel eğilimlerini de etkilemiştir. Halk kültürü, emperyalist kültüre, yoz kültüre karşı gerçek ulusal, sınıfsal eğilimlerin temsilcisi olarak görülmüştür. Dönemin köylerinin kültürel biçimlenişi fazlasıyla önemsenip idealize edilmiştir. Bu gelişimin somut örnekleri üzerinde durmak daha açıklayıcı olabilir. Sanatın her dalında köylülük yüceltilmiş, kültürel anlamda köydeki yaşam tarzı savunulmuştur. Bu durumun ideolojik alana yansıması Mehmet Ali Aybar'ın köylüyü kutsar bir hale girerek, köylünün horlanmasından kalkarak teorik açıklama getirme çabasında somutlaşmıştır. Marksizmde işçi sınıfına yönelik olumlu tutum Türkiye'nin yapısının farklılığından dolayı köylülüğe yönelik olarak düşünülmüştür.

---

(1) Şerif Mardin, "Tanzimat'tan Sonra Aşırı Batılılaşma", Türk Modernleşmesi, İletişim Yay., İstanbul, 1991, s. 24.

(2) a.g.m., s. 29.

(3) Şerif Mardin, "Türkiye'de İletişimin Modernleşmesinin Erken Bir Safhası Üzerine Bazı Notlar", a.g.e., s. 166.

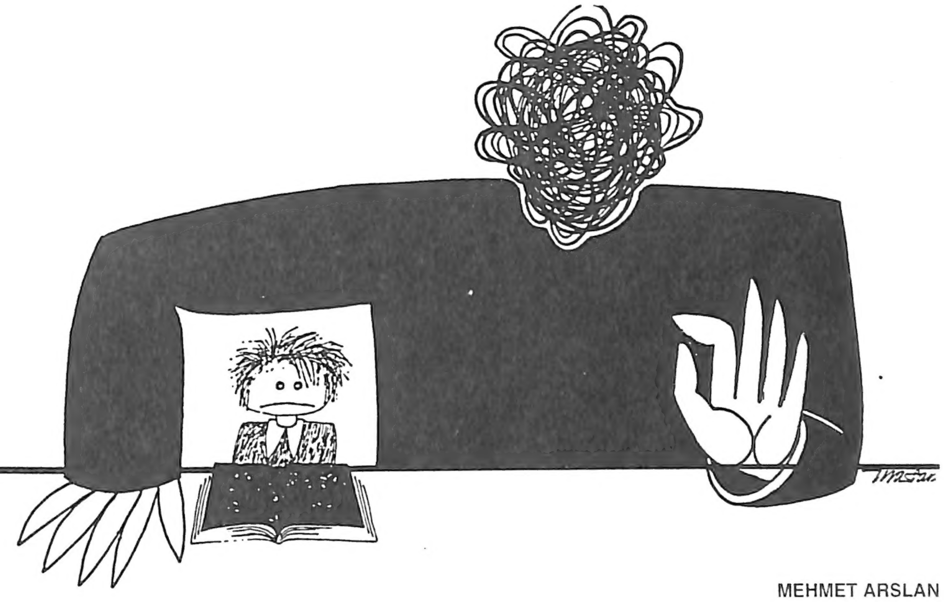

MEHMET ARSLAN

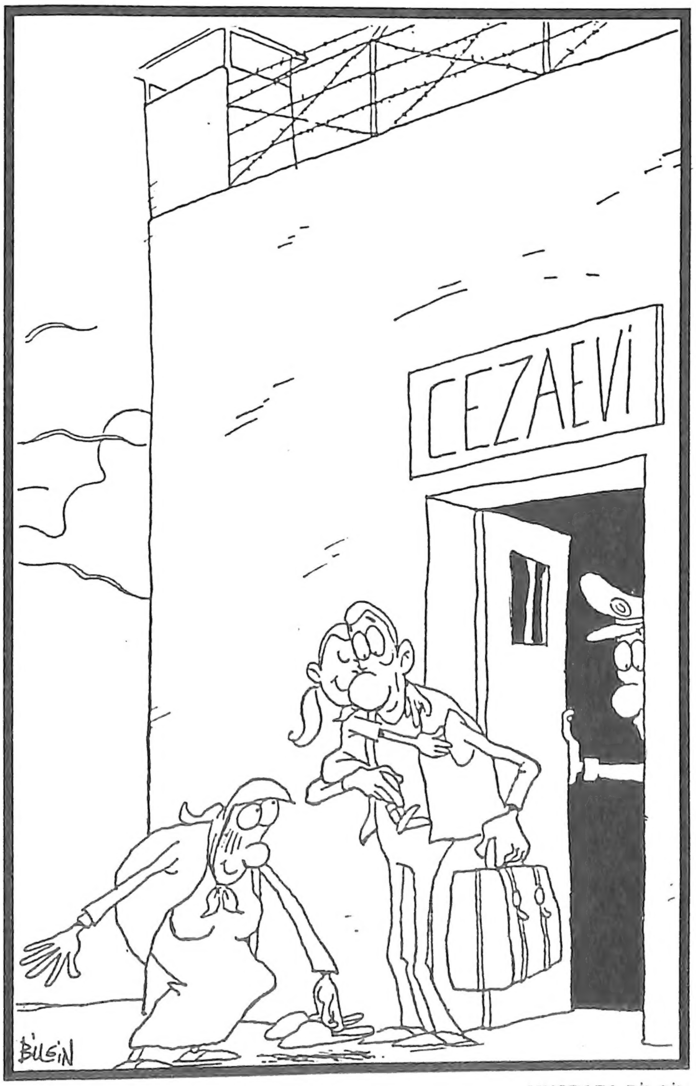
CEZAEVİ
BİLGİN

MUSTAFA BİLGİN

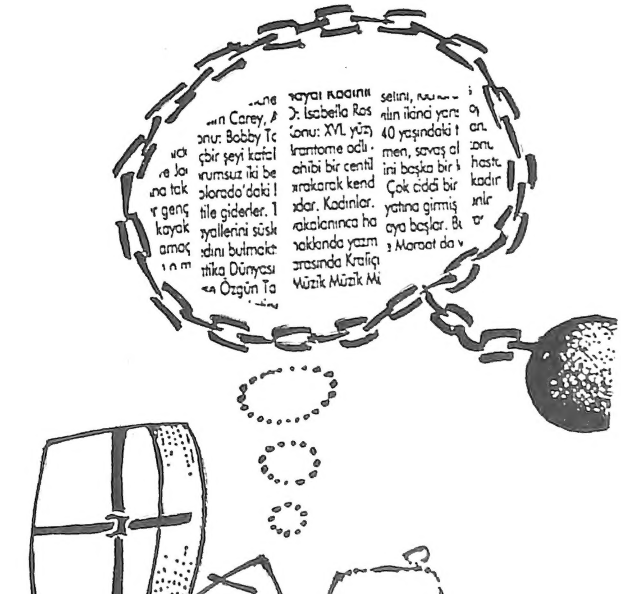

NURI BILGİN

ÇİZGİ YERİNE

■

MÜMTAZ İDİL

■

ROMANTİZM NE ZAMAN ÜNİVERSİTEYİ BİTİRECEK?

Sanat akımları, bir dalda patlak verdiği anda salgın hastalık gibi diğer dallara da sıçrama eğilimindedir. Yani, eğer dünyanın herhangi bir noktasında, nihilizm ya da existansialism (varoluşçuluk) ortaya çıktığında, başlatan hangi sanat dalı olursa olsun, hemen diğer sanat dalları da bu ortaya çıkışın etkisi altında kalır. Kaçınılmaz ve zorunlu bir birlikteliktir bu. Çünkü, dünya görüşüne bir başka bakış açısı gelmiştir ve elindeki olanaklarla dünyaya gerekli mesajı iletemediğini ya da artık iletilecek bir mesaj kalmadığını düşünen beyinler, yeni yollar denemeye zaten hazır durumdadırlar. Son günlerin postmodernizm dalgası da bunun gibi bir şeydir. Henüz bir sanat akımı olup olmadığı tartışılmakla birlikte, yine de 20. yüzyılın son çeyreğine damgasını vuracak kadar tartışma yaratmayı başarabilmiştir.

Ancak, buradaki konumuz postmodernizm değil; konumuz, insanlık tarihi kadar eski olan sanat tarihinin her evresinde izini şu veya bu biçimde gösteren, horlanan, aşağılanan, yüceltilen, baş tacı edilen, ama ne olursa olsun asla terk edilmeyen romantizm.

Kabaca ele alındığında, romantizmin ayaklarını en iyi bastığı dönem, gençlik yıllarına yönelik anlatımlardır. Bu yıllar romantizmin en yoğun yaşandığı, ama şiddetle de reddedildiği yıllardır. Bir an önce sabahın gelmesi için zorlama uykular yaratılır, aynanın büyüsünden, anne veya babanın sarsaklamasıyla koparılıp, zar zor yollara düşülür, saçlar yollardaki vitrin camlarında kontrol edilir, arkadan vuran gün ışığında uzanan ince ve uzun gölgelere bakıp, yürüme biçimleri denenir, saçların rüzgârda hafif dalgalanışı bile bahar müjdesi gibidir. Baba parfümünden, anne rujundan tırtıklanır, ütüsüz pantolon veya etekler için surat asılır. Güne başlamak, beğenilmenin karşı konulmaz büyüsüne selam duran idam mangası trampetleri gibidir. Kahrolası ayna, sizden daha güzel bir insan yaratmamıştır yeryüzünde. Suratları gezegen fotoğrafına benzeten ergenlik sivilceleri bile, Vezüv yanardağının David Hamilton tarafından karelere hapsedilmiş görkemli fotoğrafları gibidir. İleri yaşlarda renkten renge girecek ya da bir uçtan öteki uca "keli" kapatmaya çalışacak saç perçemlerindeki en ufak gençlik "aykırılığı", yarım saat daha aynaya tutsak olmakla sonuçlanacak, ilk randevular ya da dersler hep bu yüzden kaçacaktır. Okul kurallarına uymanın getirdiği zorunluluklar, saçları kısaltmama kavgaları, kural dışı giyim kuşam nedeniyle "nöbetçi öğretmenle" köşe kapmaca oynamalar, ille de mini etek olsun diye belden kıvırmalar, çantayı aşağılık bir "burjuva" alışkanlığı kabul edip, kitapları koltuk altlarına sıkıştırmalar, uzun boylu görüneceğim diye ayakkabı içine yapay topuk eklemeler, göz süzme, güç deneme provaları, öğretmene "kesik" atmalar...

Bunlar, kaçınılmaz romantizm ezgilerinin bireysel hesaplaşmalarıdır. Bir de dış dünyanın romantizmine karşı savaş verme yükümlülüğü vardır gençliğin. Rapunzel'in saçlarıyla alay etmekle başlayıp, Love Story versiyonlarına burun kıvırmalara kadar uzanan romantizmle ayrı bir hesaplaşması vardır. Bu dışarıdan "şırınga" edilen romantizmdir ve sosyalist ya da milliyetçi olmak gibi "siyasal" taraf tutmaların hiçbirine kalıp olarak uymamaktadır. Cezayir'de binlere ulaşan katliama gözünü kapatan "gelişmiş" ülkelerin adalet mekanizmasında, Somali'ye Nato'nun neden "müdahale" ettiğini tartışmak amacıyla, bu "nerede olduğu belirsiz" ülkenin konuşlandığı yeri bulmak için karıştırılan ansiklopedilere dayanan bir gerçeklik ile burun buruna yaşayan romantik bir gençlik...

Sevgilinin rastgele uzattığı ucu kırık kalemi bir madalyon gibi saklayan romantizmin, babanın anneye ilk tokatı attığında gidip, kalemi ortadan ikiye bölmeye dönüşmesidir yaşanan. Yaşanır, ama asla yaşandığı kabul edilmez. Alaycıdır, gerçek dışıdır, reddedilir, ama farkında olmadan da yaşanır. Bu, akımların değil yaşamın romantizmidir ve her zaman anlatılan romantizmin üzerinde bir uçukluğu içinde barındırır. Yerinden fırlayacakmış gibi çarpan bir yüreğin, "olması gereken" yakıştırmasıyla değiş-tokuş edilmeye çalışılan aşağılık bir gerçekçilik aldatmacasıdır yaşanan. Kerem ile Aslı kadar uçlarda değildir, ama hep tehlikeli bir çizgide dengesini bulmaya çalışmaktadır. Olgunluk çağının ilk çizgileri, bağışlayıcı olmanın tohumları, kurnazlığın ilk denemeleri hep bu dönemde kök salar. Sevginin karşılığı hep aşktır. Ya tutku vardır ya da hiç. Ne yüreğinizdeki bütün saflığıyla anlatabilirsiniz hissettiklerinizi ne de gerçek diye anlatılmaya çalışılan çarpıklıkları yok kabul edebilirsiniz. İkisi arasına sıkışmış bir kişilik olarak, üstelik kişiliksizleştirme saldırıları içinde, otuz yaş sınırlarını aşarsınız. Başta birlikte olduğunuz aileniz olmak üzere, tüm toplum için farkında olmadan içinizde biriktirdiğiniz kini, oynayacak yeri olmadığından apartmanın park yerinde top koşturan çocuklardan ya da ekmeği beş dakika geç getiren kapıcıdan almaya kalkarsınız. Çünkü arabalar çocuklardan daha pahalıdır, kapıcılar yaşamınızda emir verebildiğimiz tek insandır, eviniz ise her türlü aykırılığınızı dökebileceğiniz özgür bir ortam... Bu, doğru gibi görünen tek hiddetlenmedir, ama asla insani değildir.

Belki bu yüzden, romantizmin arada bir yaptığı gibi, postallarını vura vura, darbe yapmak üzere geldiğini hissedip, ürperiyorum.

CUMHUR GAZİOĞLU

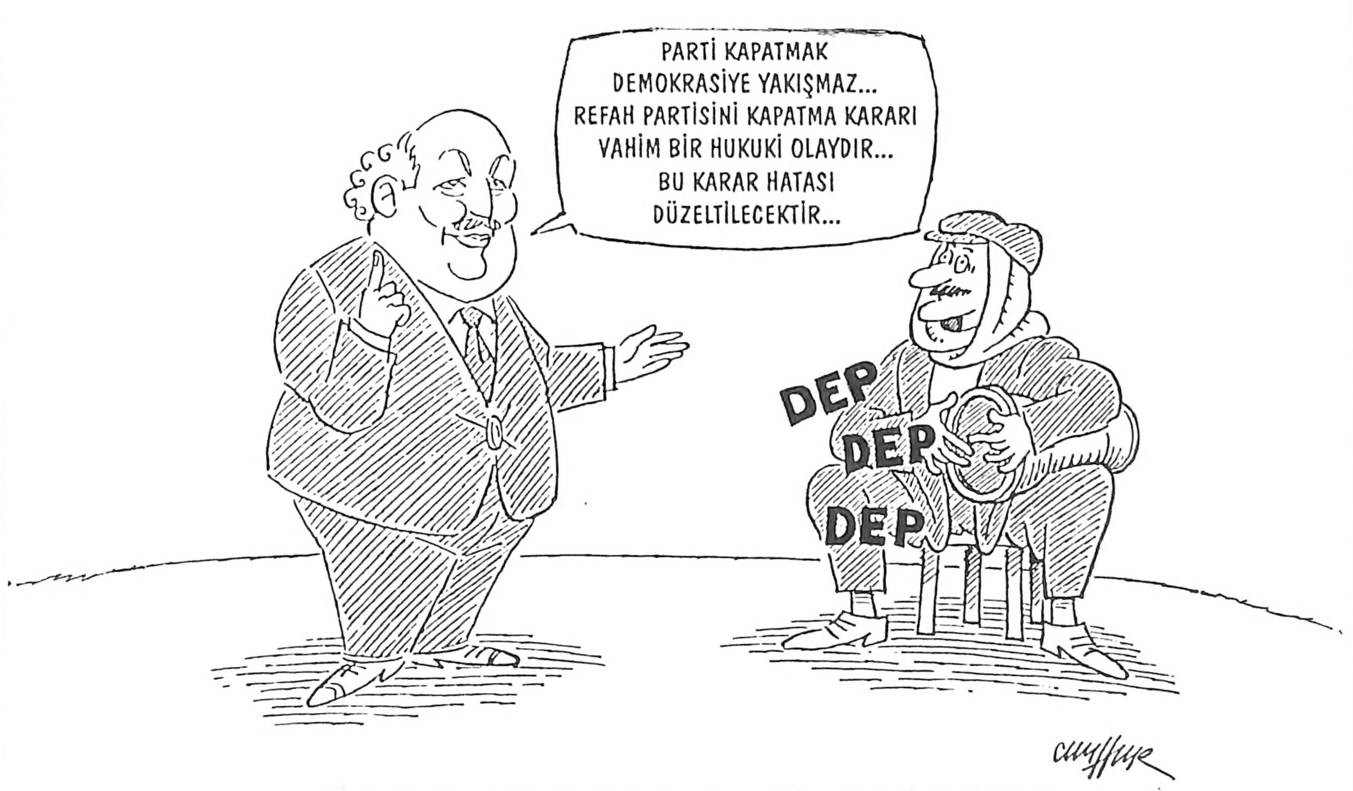
PARTİ KAPATMAK DEMOKRASİYE YAKIŞMAZ... REFAH PARTİSİNİ KAPATMA KARARI VAHİM BİR HUKUKİ OLAYDIR... BU KARAR HATASI DÜZELTİLECEKTİR...
DEP
DEP
DEP
Cumhur

ANLAYANA SİVRİSİNEK SAZ, ANLAMAYANA BU DARBUKA AZ GELİR...ANLAYABİLDİN Mİ HOCAM?

RUHİ TEK TREN PENCERESİNDEN

EKONOMI

– Olur mu?
diye sorunca yanındaki yolcu,
– Ne olur mu?
diyerek baktı.

– 1980'den 1998'e kadar fiyatlar ne hale geldi, biliyor musunuz?
Sonra trenle yarışır gibi konuşmasını hızlandırdı.

– Yumurtanın adedi 1980'de 5 lira iken, 1998'de 12.000 liraya çıktı. Süt 52 liradan 150.000 liraya, şehiriçi otobüs bileti 4 liradan 80.000 liraya, odunun tonu 6.020 liradan 14.550.000 liraya, etin kilosu 159 liradan 1.500.000 liraya, ekmeğin adedi 4 liradan 35.000 liraya çıktı.

– Biraz yavaş olur musunuz. Kafam karıştı.

– Bu sürede General Kenan Evren, yere göğe konmayan Turgut Özal, tecrübeli Süleyman Demirel, herkesin bildiği Tansu Çiller, adil düzenci Necmettin Erbakan görevde bulundu. Hepsinin de amacı ekonomiyi düzlüğe çıkarmaktı.
Genç bir yolcu söze karıştı.

– Bana kalırsa düzlük unutulmuş, fiyatlar çıkarılmış. dedi.
Tren sarsıla sarsıla yoluna devam etti.

ACIMAK

"Bizler adam olur muyuz?" diye söze başladı. Hiçbir yolcu ilgi göstermeyince de sorusunu yineledi. Altı-yedi yaşlarındaki çocuk soruyu soruyla yanıtladı:

– Amca biz adam olur muyuz?

– Sanmıyorum. Acıma duygusu, affetme eğilimi toplumda olduğu sürece bu olası değil. Yolsuzluk yapanlar, caniler, üçkağıtçılar, cahiller baştacı yapılıyor, kahraman ilan ediliyor, yere göğe konmuyor. Kim ne yaparsa yanına kâr kalıyor. Yedi sülalesi refah içinde yaşıyor. Hesap sormaya kimse yanaşmıyor. Yanaşıldığında da toplum acıyor, af edilmesini istiyor. Ya da bir süre sonra onlara anıt mezarlar yapıyor, caddelere, okullara adlarını veriyor. Kısacası vatan hainlerinin yanında yer alıyor. Sorunların üzerine gidilmiyor. Memleket böyle böyle batağa gidiyor.

– Neden?

– Okumak yok. Kitap suç aleti. Düşünmek, düşünceyi açıklamak suç. tarih bilinci sıfır. Sevgi yok. Herkes birbirine düşman. Paraya tapılıyor. Herkes kendi dümenine bakıyor. Lafla peynir gemisi yürütülmek isteniyor.
Makinist düdüğünü öttürdü. Tren bir sonraki istasyona doğru yol aldı.

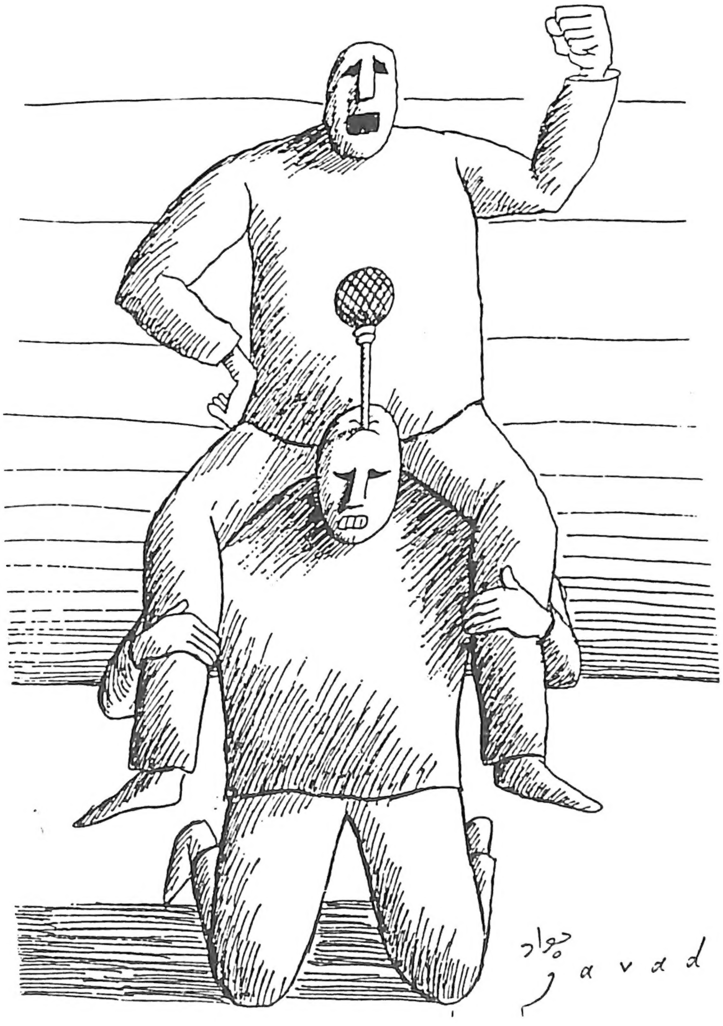

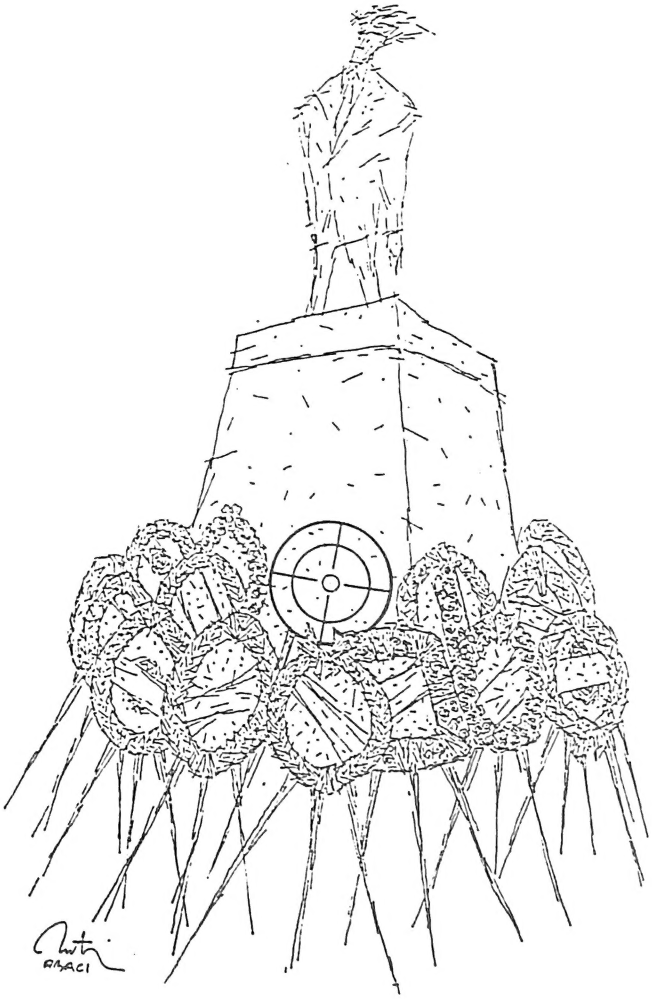

JAVAT ALIZADEH / İRAN

NECATİ ABACI

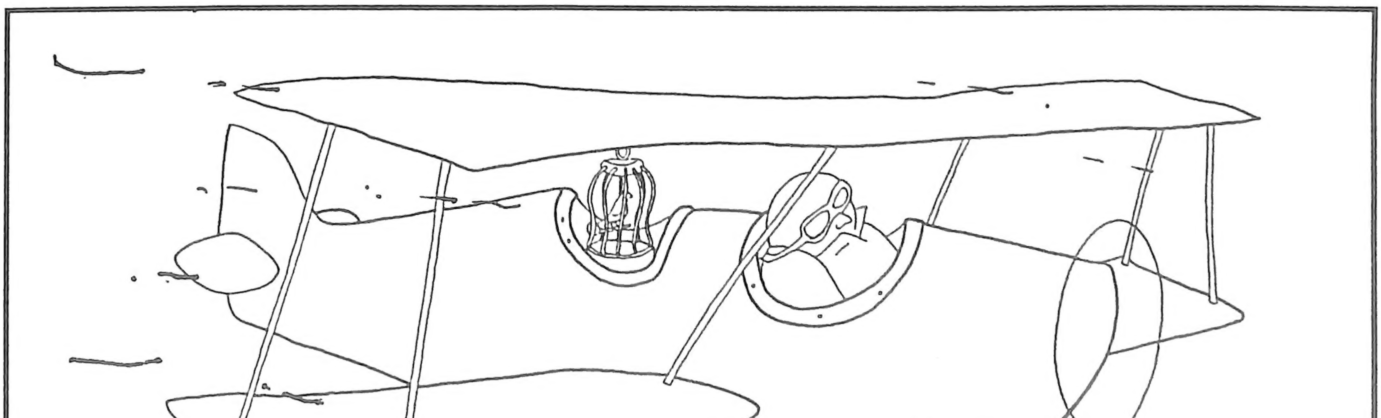
Tanju Özkan

TANJU ÖZKAN

MURAT ÖZMENEK

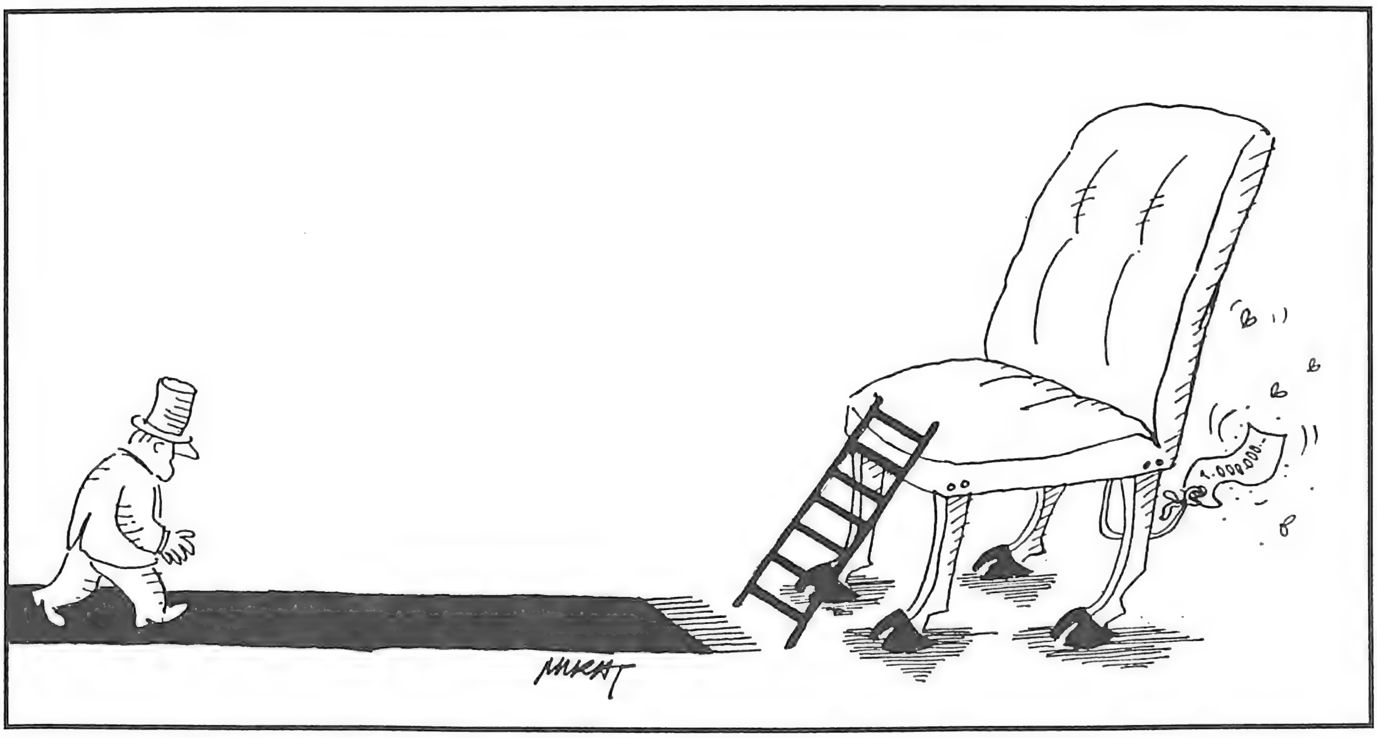
1.000.000.-
MURAT

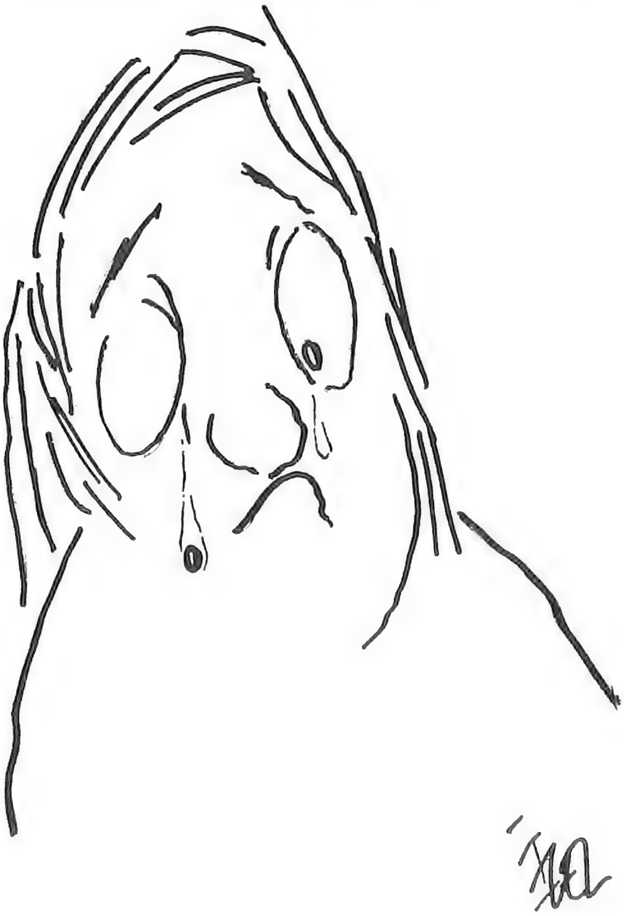

İZEL ROZENTAL

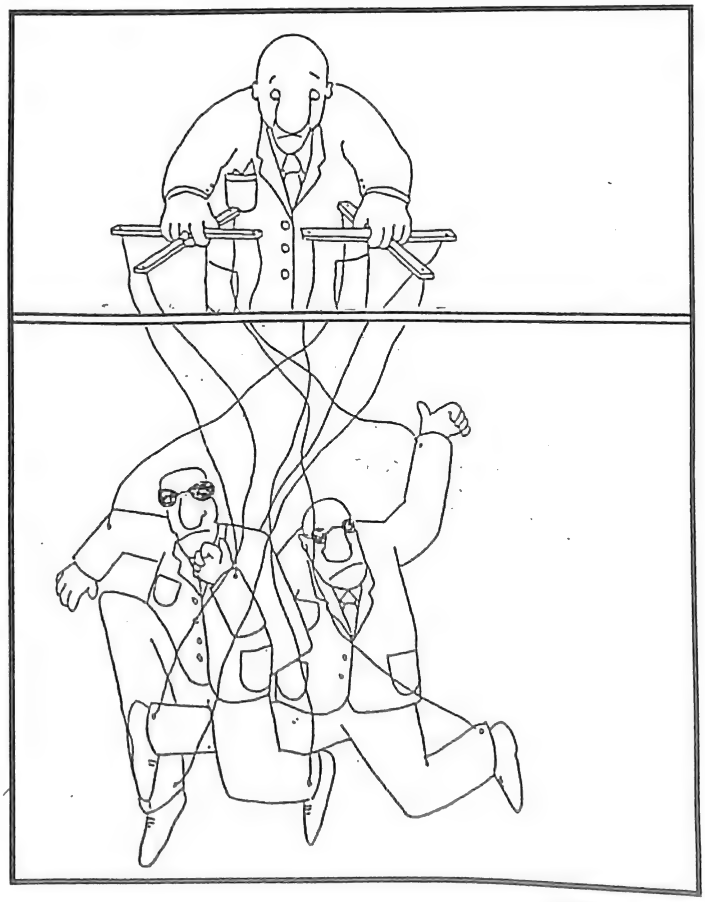

DİNÇER PİLGİR

METE GÖKTÜRK'TEN KARİKATÜR ALBÜMÜ "SEN İŞİNE BAK"

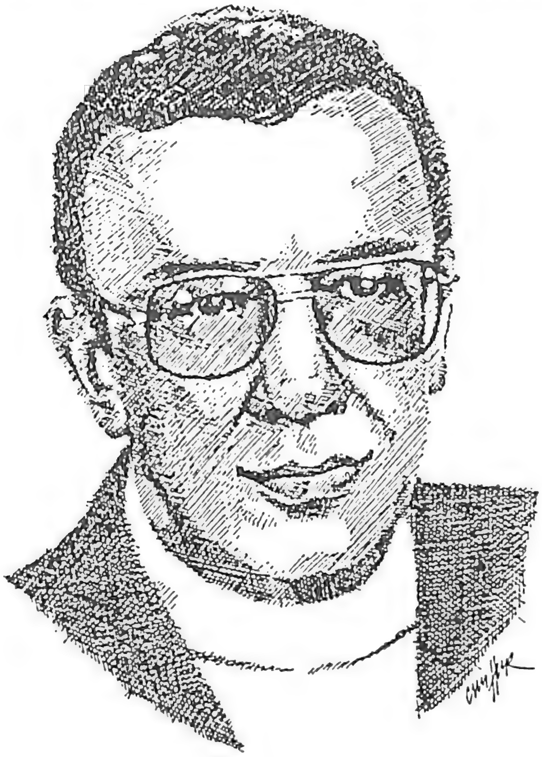

"Türkiye'de yargı bağımsızlığı yoktur." sözleriyle yargının sorunlarını gündeme getiren DGM Savcısı Mete Göktürk 1976'dan bu yana Karikatürcüler Derneği üyesi. Yaklaşık otuz yıldır karikatürle uğraşan Göktürk birçok sergi ve yarışmaya katıldı. Bazı yarışmalarda ödüller aldı. Eski ve yeni çalışmalarından seçtiği karikatürlerinden oluşan "SEN İŞİNE BAK" isimli albümünün önsözüne ustalar şunları yazmış:

Semih Balcıoğlu: "Sosyal ve siyasal içerikli karikatürlerin günümüz için olduğu kadar, aynı oranda yarınlara da kalacak güçte."

Ferruh Doğan: "Geometrik çizgi kurgusu, kendi anlatım biçimine uygun bir bütünlük sağlıyor karikatürlerinde."

Turhan Selçuk: "Göktürk, malzeme olarak insanı kullanırken, karikatürün sanatsal boyutlarına da özen göstermiş. Çizgileri, konuları sanki adaletin terazisine takılmışcasına dengeli..."

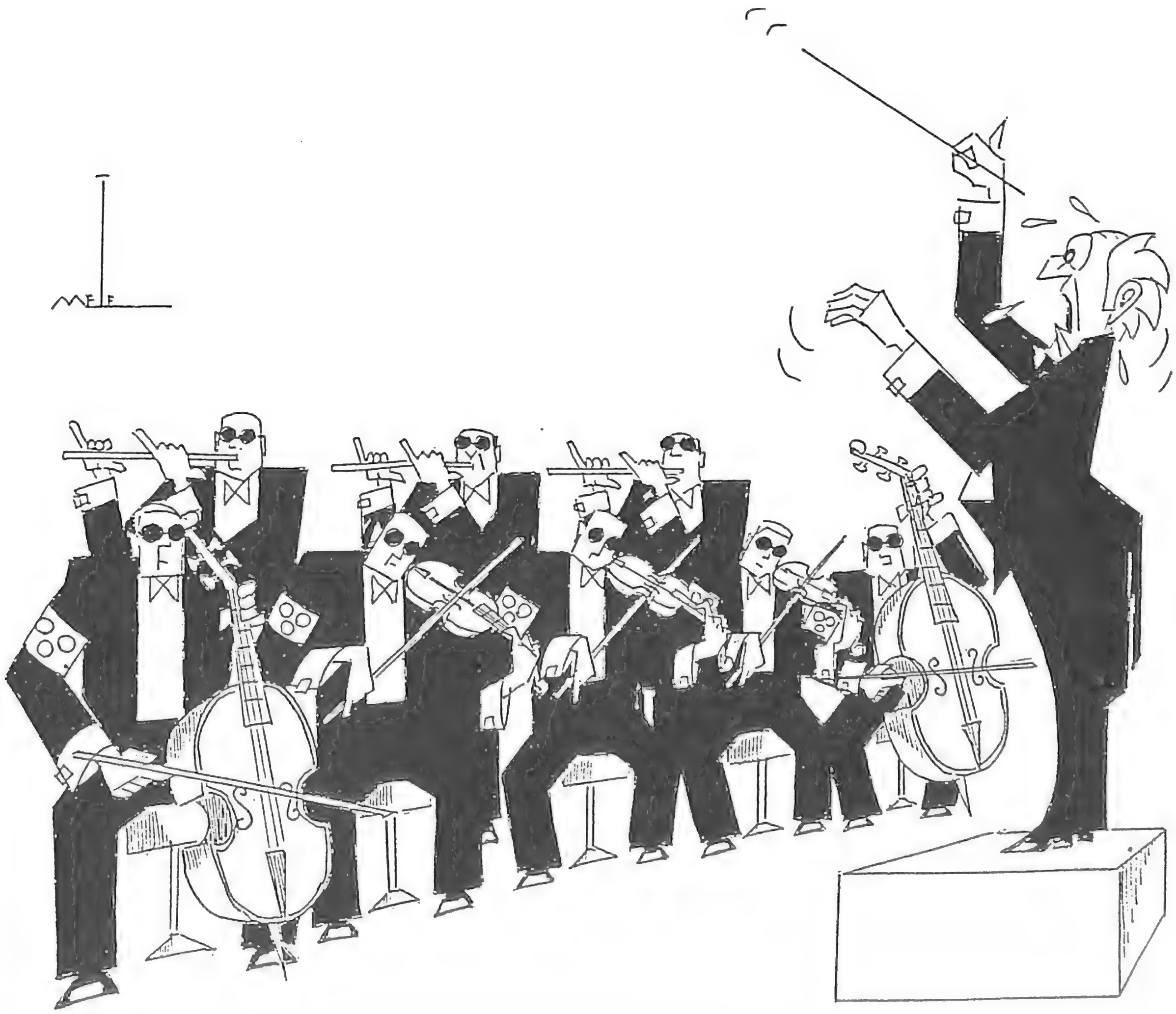

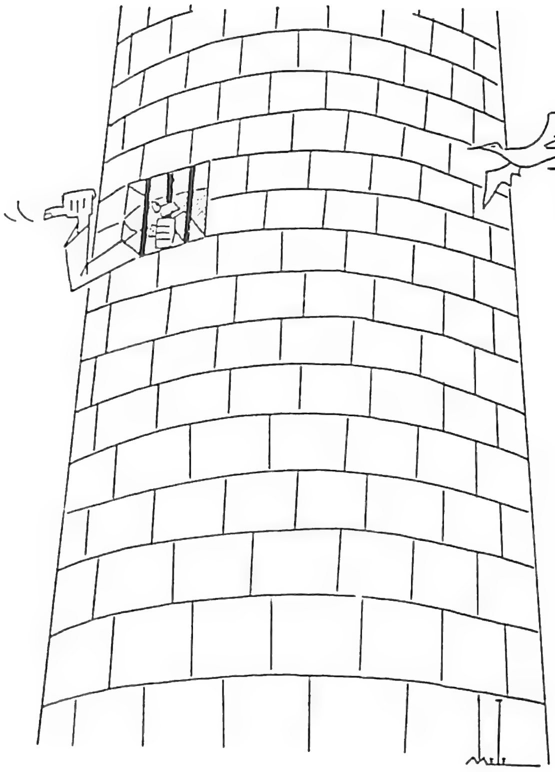

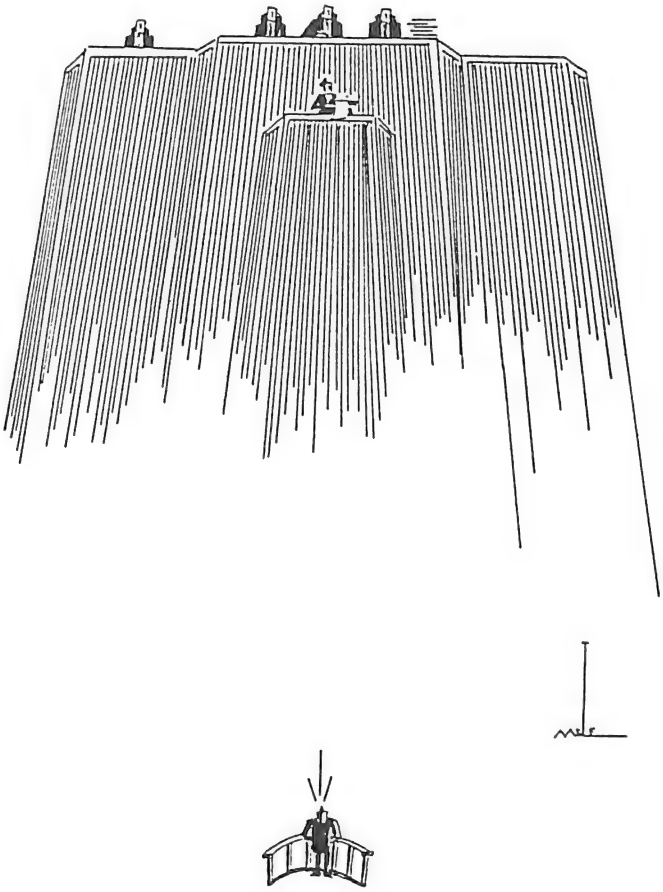

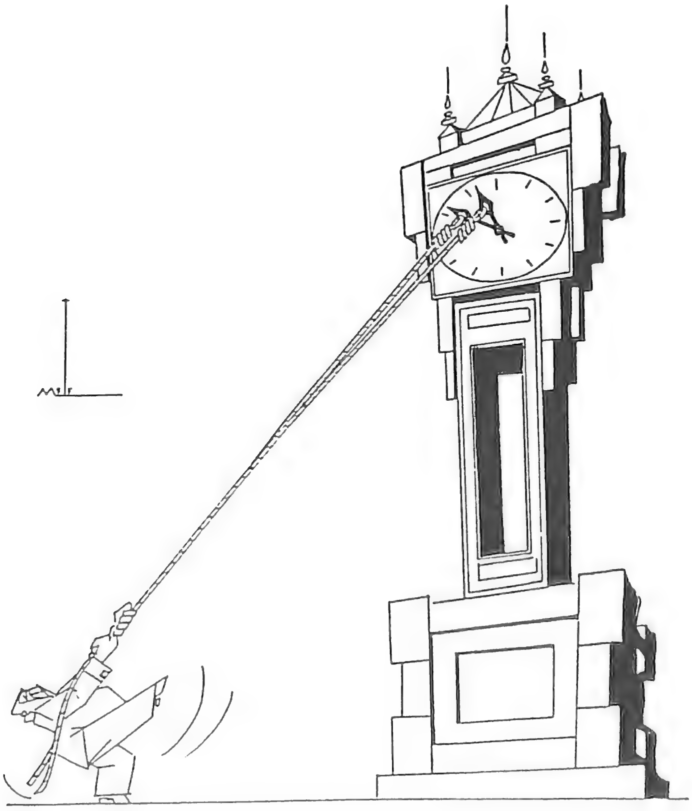

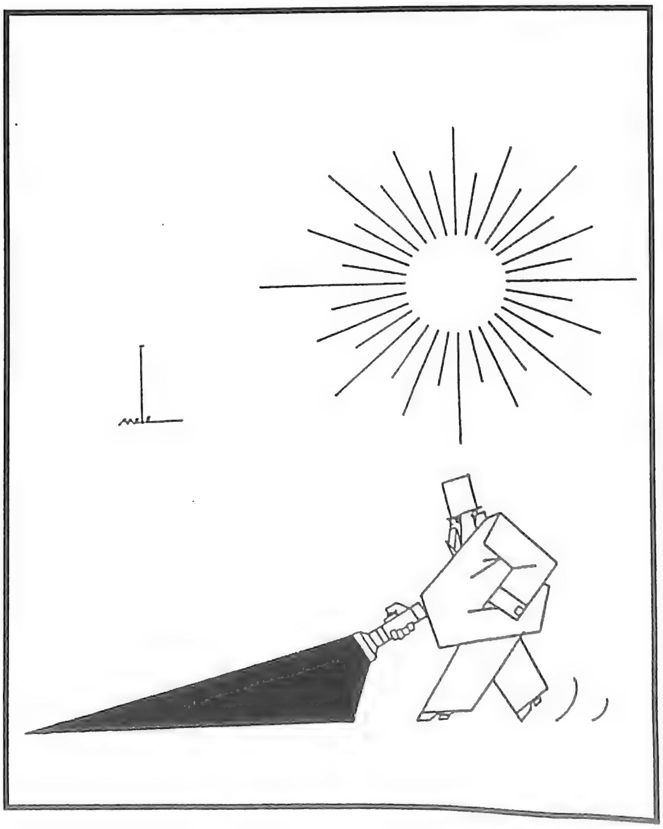

GÜLDÜŞÜN ÇORBASI

■

ÖZGÜR ARHAVİLİ

■

BİLİMOLOJİDE YOKUZ KOMİKOLOJİDE ÇOKUZ YA DA BİLİMSELLİKTE YOKUZ EŞEKSELLİKTE UUUUF!

(Siyasi Ahlâk Yasası ve Dana Derisi Uzmanı Mostra(fa) Kalamlı)

Yeni yılın ikinci ve üçüncü günü gazeteleri tarıyorum. Birinci gün malumunuz bu işi yapmanız olası değil, çünkü o gün kendinizi arıyorsunuzdurdurdur dünyayı inecek va! 1997'nin ilginç olaylarını içeren yazıları içeren(köy)de okurken, iki başlık dikkatimi çekti; "1997'nin bilimsel başarıları" ve "1997'nin komik olayları" Bu üst başlıkların ilkinin altında buzağı, pardon ülkemi aradım bulamadım. Biraz daha eğildim. Aaaa! Yok yine bulamadım. Alt başlıkların satır aralarında bile yok... Divanın altına baktım yok da yok! Öfkeyle diğer tüm alanları taramaya başladım.

Biyoloji alanında yok; örneğin Koyun Kolly'nin kopyalanmasında adımız yok idi. Hayret, halbuki koyunumuz çok idi... Astronomide yok... Genetikte yok... Kimyada yok... Evrimde yok... Fizikte yok... Tıpta yok... Beyinde yok... Bitkilerin dünyasında yok... Uzayda yok... Yeryüzünde yani El Nino'da yok... Hayvanlarda yok (Hayvanlıkta?..) AIDS'te yok... Teknolojide yok... Arkeolojide yok... Çevrede yok... Yok oğlu yok!.. Kısacası bu alanlardaki bilimsel başarıların hiç birinde adımız yok! Peki nerde var? Nerde mi? "1997'nin komik olayları'nda var. Hem de en üst sırada; İngiliz Sunday Mirror gazetesi '97 ile ilgili bir "komedi yıllığı" yayınlamış ve bizi de en üst sıraya kondurmuş Mehmet Esirgen sayesinde. Evet, gazete, eşek penisi diktirmek isteyen Mehmet Esirgen'i komedi yıllığının ilk haberi olaraktan vermiş.

Sundan Mirror gazetesi '97'nin tüm aylarındaki komik olayları sıralamış. Daha doğrusu her ayın en ilginç komikliklerini yakalamaya çalışmış. Fakat işin asıl ilginç yanı, ülkemizde sadece M. Esirgen'in esirgemediği eşekliğini yakalayabilmesi... Bence Sunday Mirror bu haberi yerinde yapmamıştır. Bu haber alıntı/çalıntı arası bir haber gibi geliyor. Çünküme ülkemin değil 365 günü, hatta değil her günü her dakikasında eşeklik yapılmakta olduğundan kelli (ülkemin halinden belli) bir değil, birkaç ilginç eşek(lik) yakalar idi... Eşek penisi taktırmak istemiş. Poh! ki ne poh! Adam penisini kestirip papatya(nınkini) diktirenleri, Başbakanken küçük Turgut'u ile bir önceki başbakanı oynatanları, İbosunu küçültüp poposu/pipisi ile Hülya Avşar'ın kucağına düşenleri bilse, daha ne ilginçlikler yakalarım umuduyla bir saniye ülkemden ayrılmaz. Çünküme benim ülkemde 365 gün deel; 365x24x60 = 525.600.000 dakika nefes almaksızın üretilir. Ben ülkemden gurur duyuyorum...

Ya! Sen ister büyütüyon de, ister neyim dersen de! Benim ülkemde her dakika komik ilginçliklerle karşılaşabilirsin. Hem de en kallavisinden. Bu konuda çok ama çok iddialıyım. Evet, benim komiklerim en boyyuk başka koçcuk yoh!.. Niçin? dersen söyleyim:

Almanya'nın Hanover kentinde 85 yaşındaki bir kadın; "Eşinizin cennete 5 bin 500 sterlink kumar borcu var. Bu parayı bana verirseniz, eşiniz cehenneme gitmekten kurtulacak." diyen bir medym tarafından dolandırılmış. Bilmem ülkemdeki cinci hocaları, yani çocuğu olmayan kadınların göbek bölgesini Arapça döşeyen ve ilahi çocuklar üreten cinci hocaları anımsadınız mı? Veya Özalizmin türevleri entel medyum Memiş ve Keto'yu! Ve inanç dolu fahişe Fadime'nin pardon cinlerine saldıran Ali Kalkancılar'ı, Müslüm Gündüzler'i!.. Hanover'de kadının dini düşünceleriyle oynayarak 5 bin 500 sterlink, yani yaklaşık 1.6 milyar dolandıran Alman medyumun marifetiyle, bizim medyumları isterseniz karşılaştırın. Acaba Alman medyum bizimkilerin hangisinin eline su dökebilir? Alman, bizimkilerin ibrikçisi bile olamaz bee!..

Söz komikolojimizden açılmışken, isterseniz ansiklopedik, ilginç komikler sözlüğümüzü açıp şöyle birkaçını sıralayalım:

Önce şu tanesi 1.5 milyara mal edilen meclisin dana derili koltuklarına kısaca değinelim... İsterseniz değinmekten vazgeçelim. Çünkü çok güncel... Baksana adam hâlâ geriyor... Üstelik TV'de geriyen adam: Mestafa mesa, hay Allah Mostra(fa) Kalamlı her gün bu dersi halkısımıza anlatacaklarlarlar. Belkime de ilerisimizde daha çok parlatacaklarlar... Lay lay lay...

"600 milyar, ayıların nakil parasıymış!" –Bolu Dağı'ndan geçecek otoyolun yapımı sırasında bölgede bol miktarda bulunan ayıların başka bölgelere nakledilmesi ya da sürülmesi için yapılacak harcama olarak gösterildi. Yetkililer tarafından Gümüşova-Gerede otoyolunun 2. kesimini oluşturan Bolu Dağı geçişine ilişkin sözleşmedeki bu "Ayı Zammı" bilindiği gibi iki Bakan'ı "Yüce Divan"da yargılatmıştı (16.11.1994)... İyi ki bu olgu dağlardaki ayılar için düşünülmüş. Eğer kentteki ayılar için düşünülseydi değil ülkemin, Balkanların bütçesi yetmez idi...

"Islak çamaşıra ihtar cezası" –Yargıtay, apartmanlarda sıkça yaşanan 'ıslak çamaşır' tartışmasına ihtar cezası ile nokta koydu. (4.03.1997) Yargıtay belli ki kirli çamaşırlara daha gelememiş!..

"Koç kafatası için kaçırılmış!" – Vehbi Koç'un naaşını çalanlardan tutuklu Bülent Kol: Koç'un zekasına hayran olduğumdan kafa ve kemik yapısını incelemek istiyordum. Bu nedenle naaşını çaldım. (11.03.1997) Yıllardır kafatasçı diye suçladığımız ulusal kafatasçımızın ruhu şad olsun. Çünkü gerçek kafatasçıyı buldukmuşuzdur....

"Katili eşek ele verdi!" – Kütahya'da katil olduğundan şüphelenilen A.D., öldürülen şahsa ait eşekle yüzleştirildi. Cinayetin görgü tanığı eşek, kendisine yaklaşan sanığı tekmeleyip ısırmaya çalıştı. Bunun üzerine zor durumda kalan A.D. suçunu itiraf etti... (11.05.1997)

Gördunuz değil mi? Eşek olmaın topluma olan faydalarını. Bir toplum gerçeklere ulaşmak istiyorsa, önce eşekleşmelidir... Bu konuda iyiye gidiyoruz gibime geliyor...

"Kıbrıs-Türkiye Arasında Eşek Krizi" – Kıbrıs'ta başıboş gezerek tarlalara zarar verdiği öne sürülen 2000 civarında eşek krize yol açtı. Yörelerine 100 eşeğin yeteceğini söyleyen Kıbrıslılar, kalan eşeklerin Türkiye'ye gönderilmesini istiyorlar. Öte yanda uzmanlar, Türkiye'nin eşek envanteri çıkarıldığında, yeterli sayıda eşek olduğunun anlaşılacağını söyleyerek, sayının artması durumunda eşek popülasyonunun çatışmalarla dengeleneceğinden duydukları endişeyi dile getiriyorlar.

– Yurttaşlarımız ise, suçumuz Türkiyeli olmakmış, keşke bizdeki eşeklerin zararı da sadece tarlalara olsa idi. Kıbrıs eşeklerini biz bağrımıza basmaya hazırız, ancak ülkemizdeki fazla eşekleri (çalışkan, emektar, güzel gözlü eşeklerimizi tenzih ediyoruz) nereye gönderelim. Renk renk, çifter çifter pasaportları var, dönüp dönüp yine memlekete zarar veriyorlar (Aslı Delikara).

En boyük Eşek bizim Eşek! Başka koçcuk yoh!
Türkiye onunla/bununla gurur duyuyor
Ah insan kafam ah! Bizimle de sürünüyor.

Şaka bir yana! Ülkemiz büyük bir "komikizm" saldırısı karşısında... Kurtuluş, Eşekselliğe gösterdiğimiz duyarlılığımızı duyarsızlaştırmaktan geçer.

Allah! Allah! Allah! Allah! Vurun "KOMİKİZME!.."

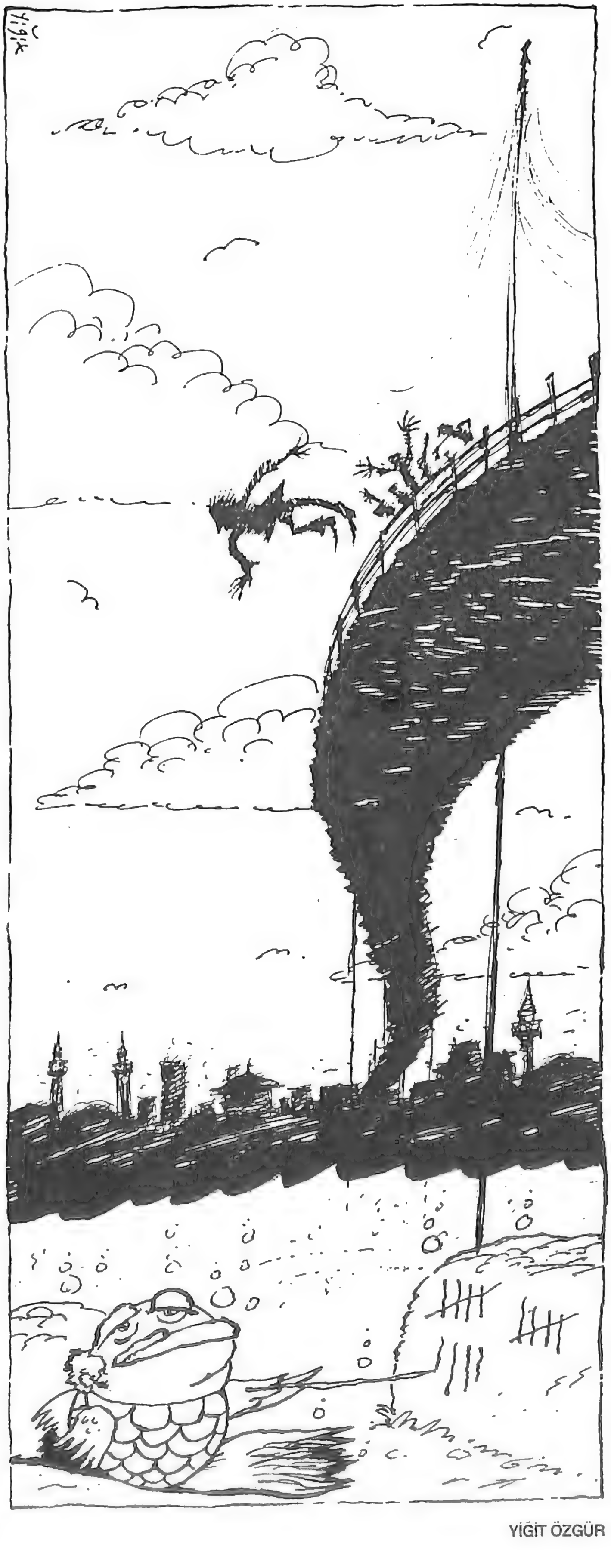

YİĞİT ÖZGÜR

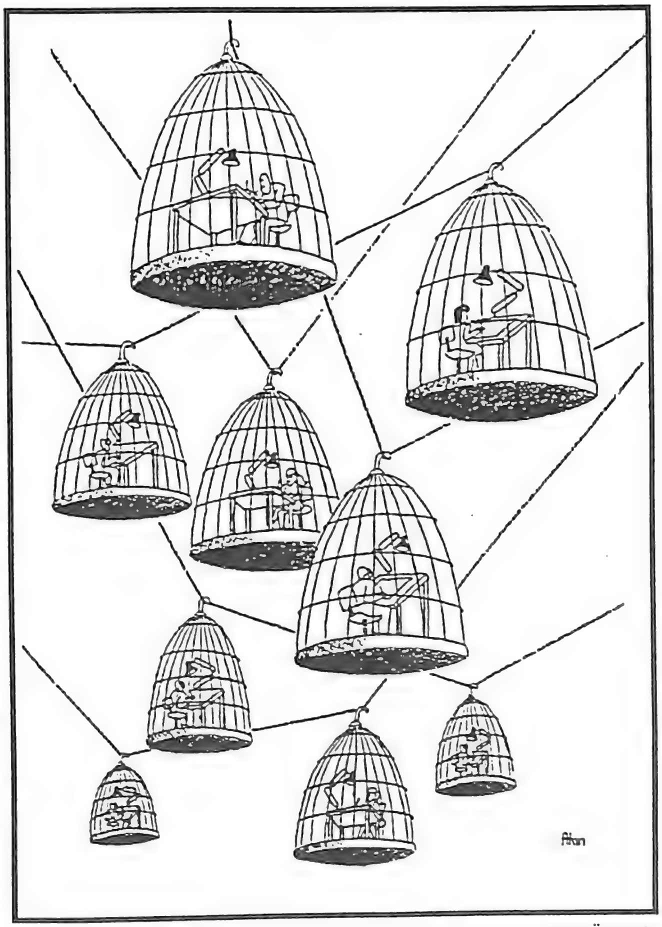

AKIN ÖNDER

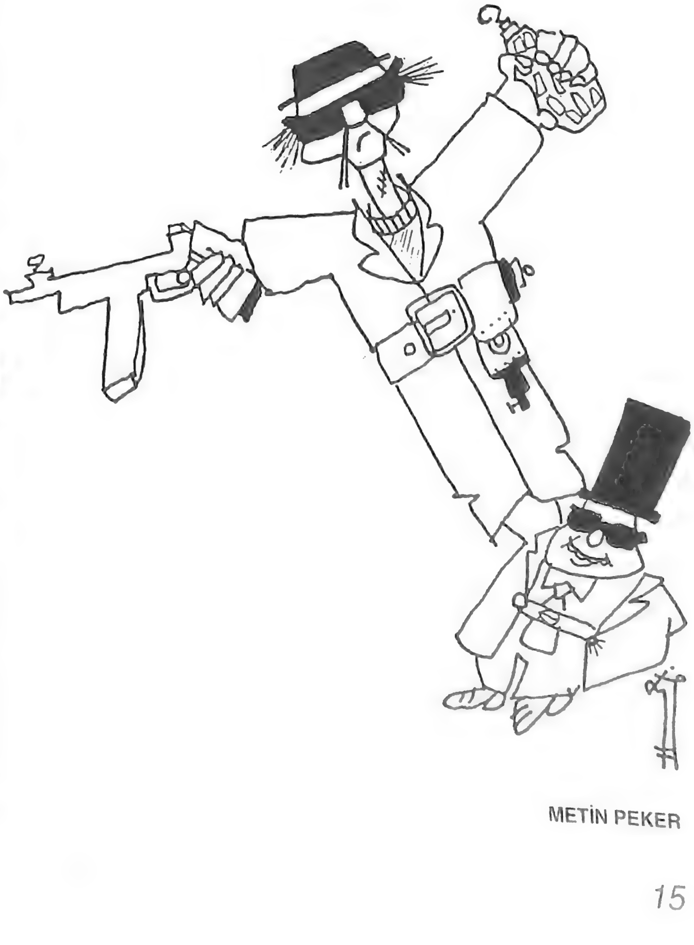

METİN PEKER

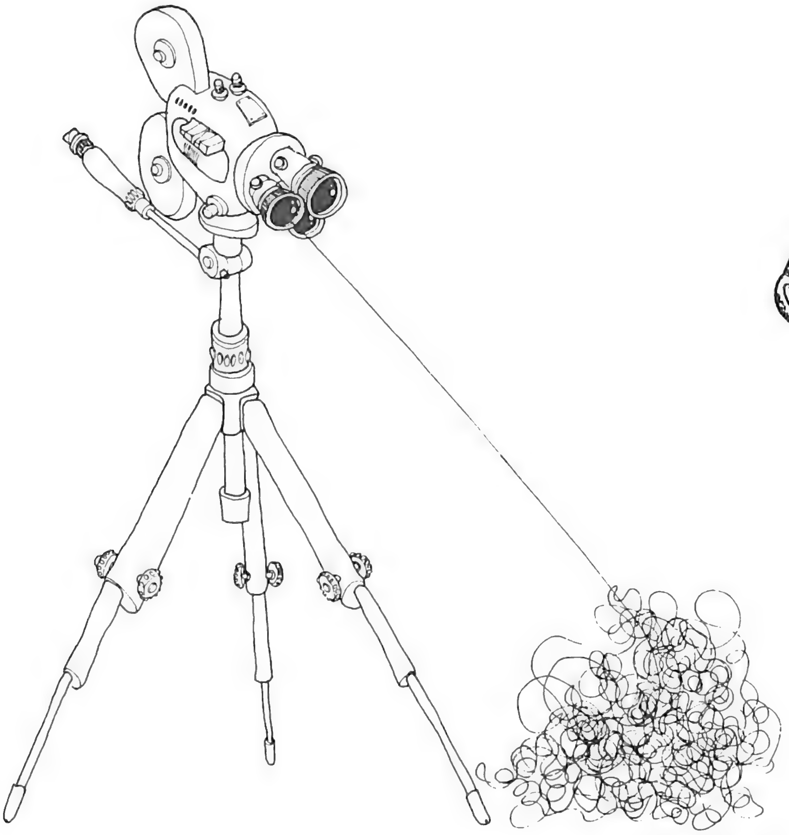

KADİR DOĞRUER

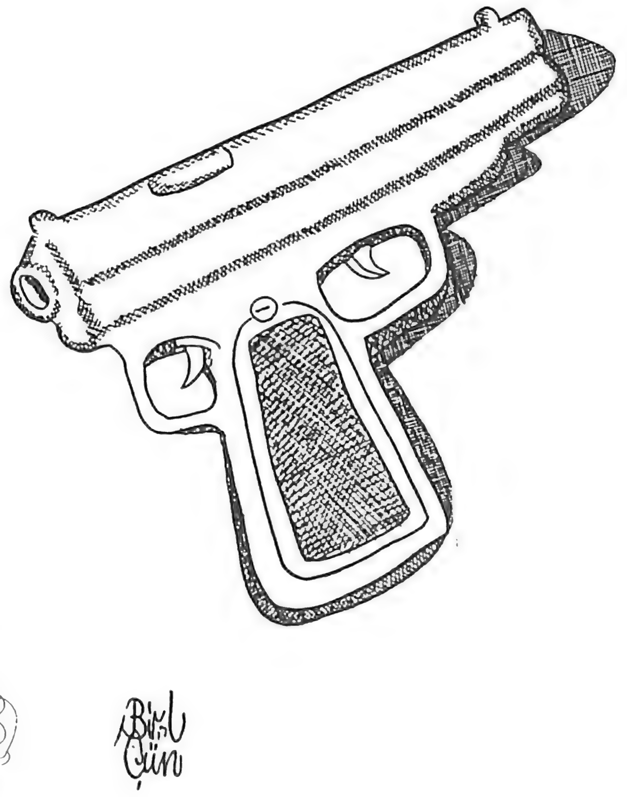

BİROL ÇÜN

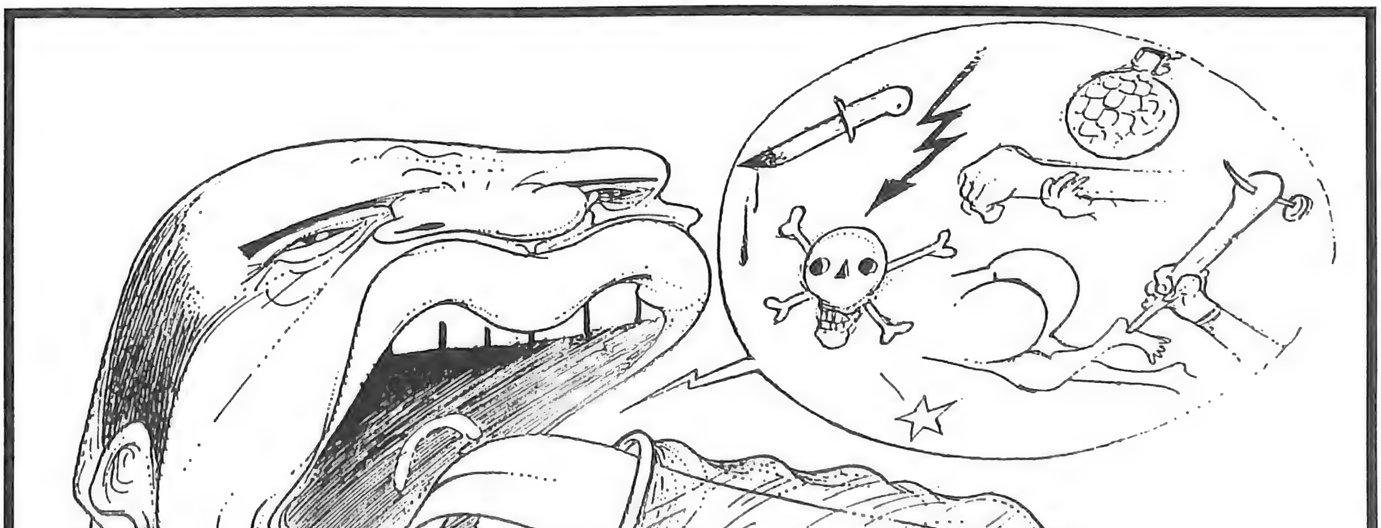

OĞUZ GÜREL

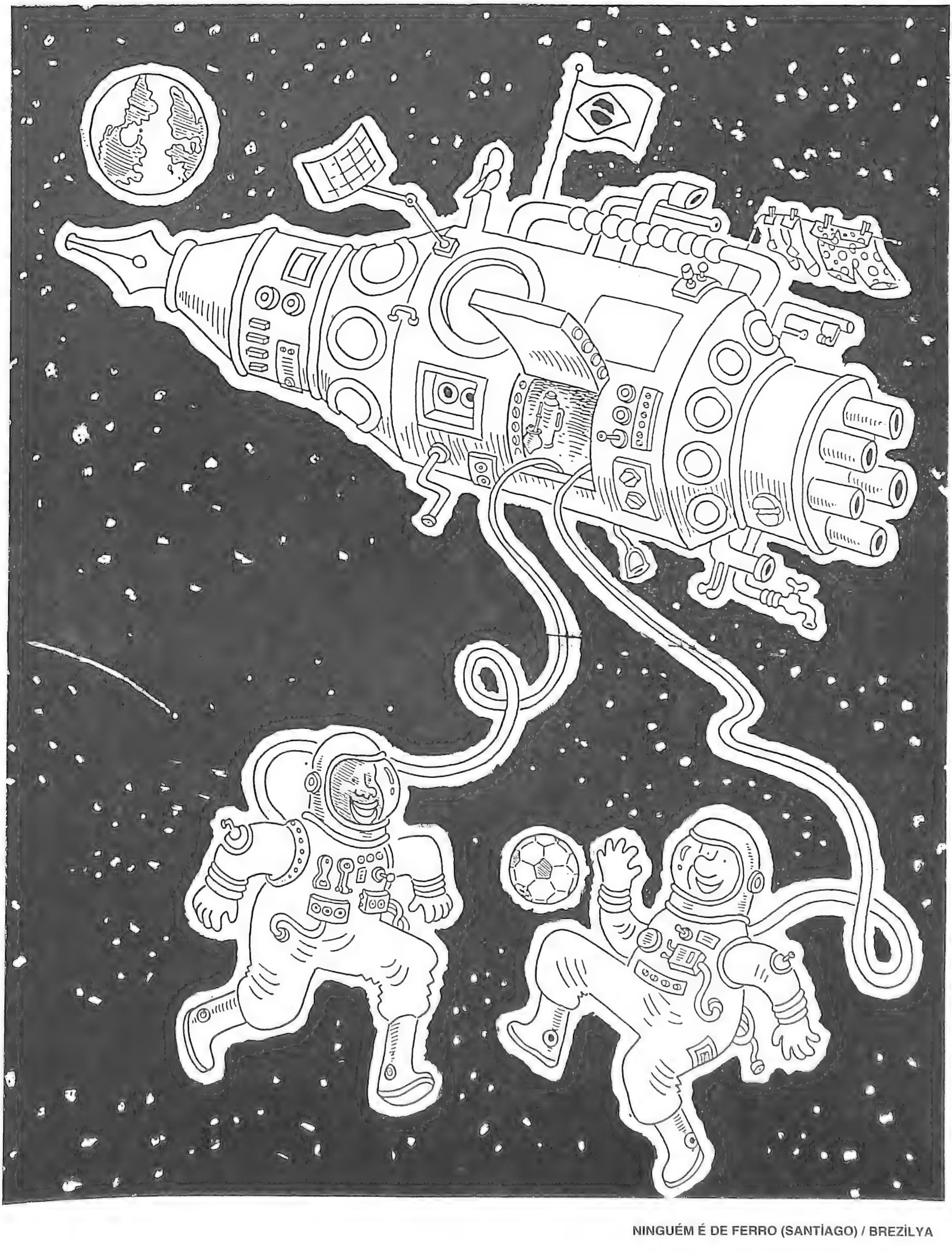

NINGUÉM É DE FERRO (SANTIAGO) / BREZILYA

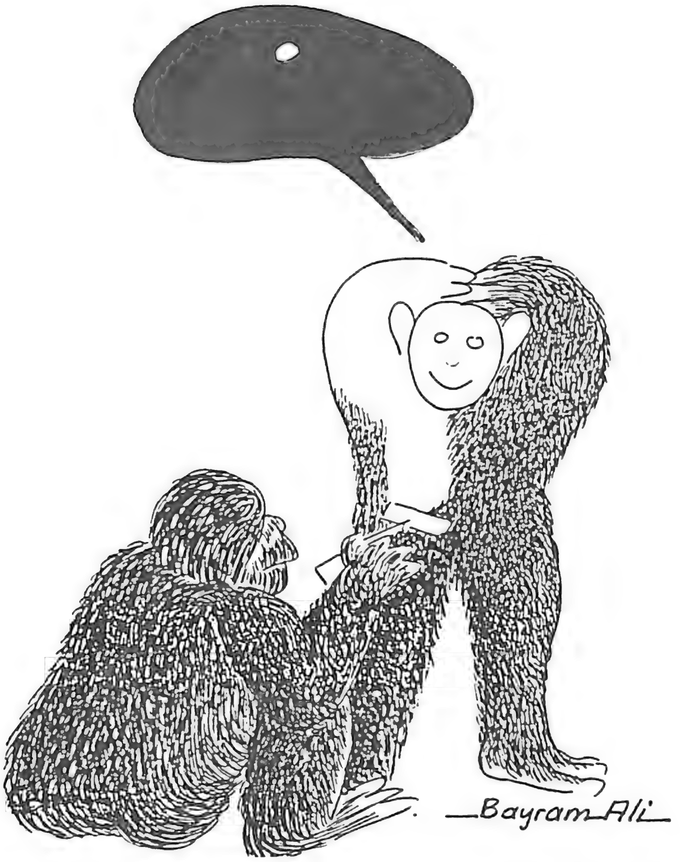

BAYRAM ALİ KAYA

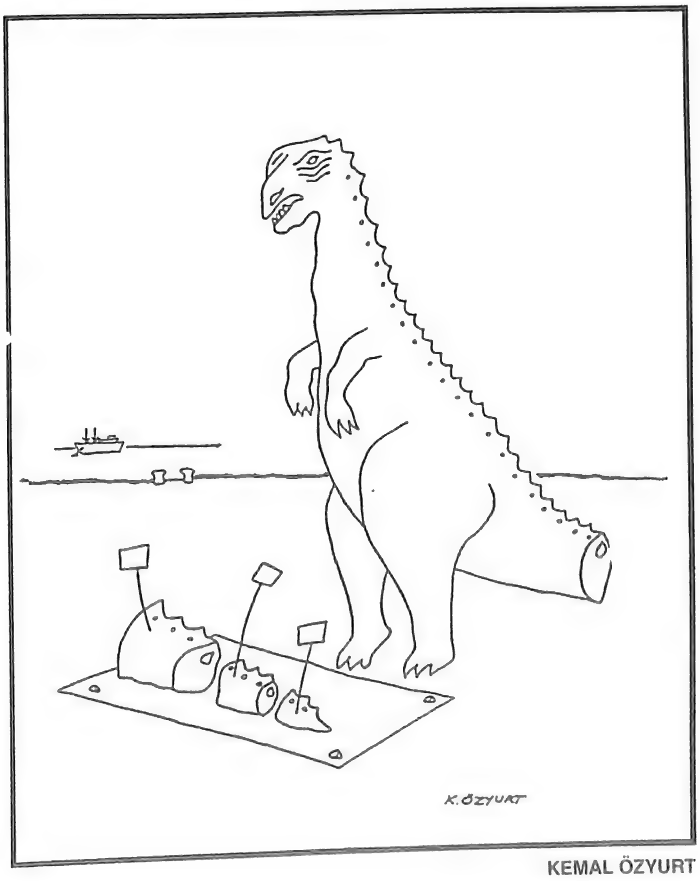

KEMAL ÖZYURT

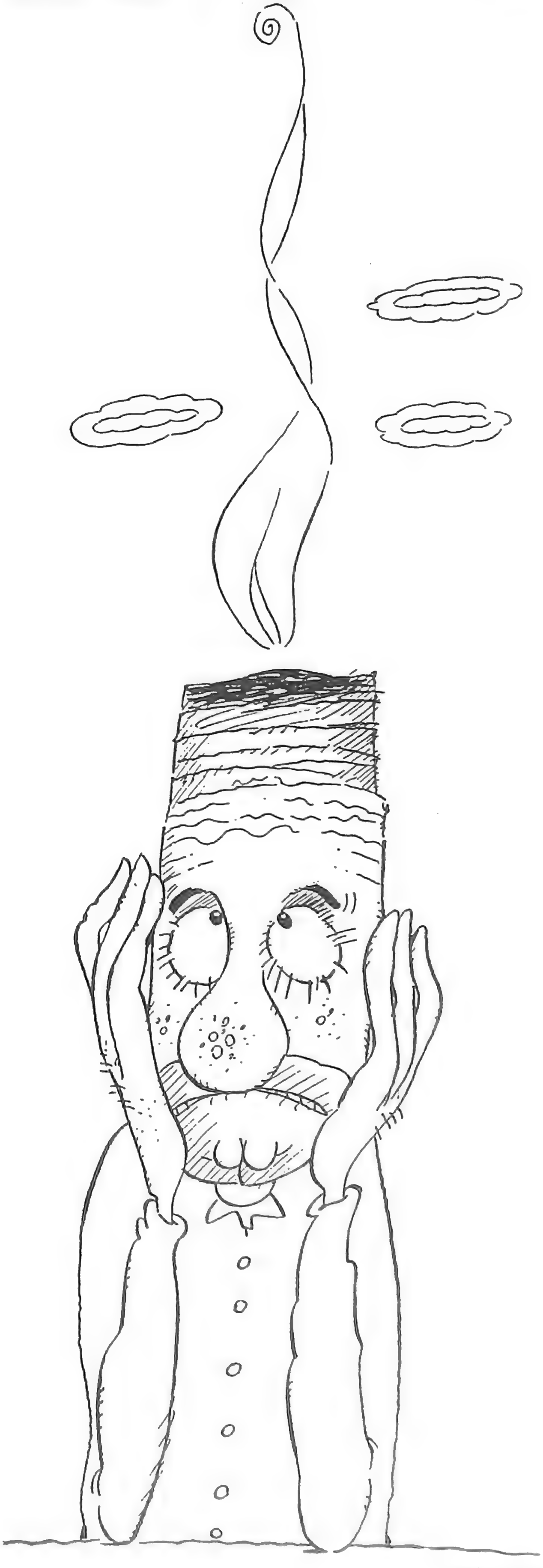

KAMİL YAVUZ

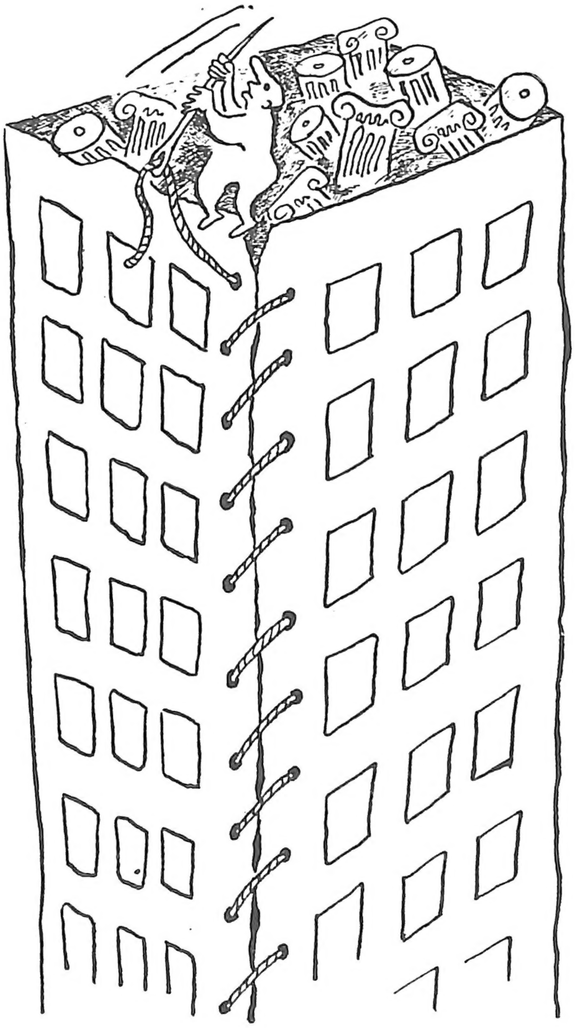

MURTEZA ALBAYRAK

ALPER SUSUZLU

HABERLER

❖ KÜLTÜR BAKANLIĞI İNDİRİM KARTI YERİNE DERNEK KİMLİĞİ

Kültür Bakanlığı'nın kültür etkinliklerinden yüzde elli indirim sağlayan "Sanatçı İndirim Kartı" bir önceki gün kültür bakanı zamanında, iptal edilmişti. Derneğimizin, onaylanmak üzere bakanlığa gönderdiği kartlar da bu gerekçeyle onaylanıp geri gönderilmemişti. Bunun üzerine derneğimizin Kültür Bakanlığı'na yaptığı başvuruya geçtiğimiz günlerde bir yanıt verildi. Buna göre, derneğimizin kimlik kartlarını gösteren büyün üyelerimiz Kültür Bakanlığı'nın tiyatro, kitabevi, müze vb. kültür etkinliklerinden yüzde elli indirimli yararlanabilecekler. Derneğimizin kimlik kartı, Kültür Bakanlığı'nın kurumlarında sanatçı indirim kartı olarak kabul edilecek.

❖ USTURA KEMAL KİTAP DİZİSİ

Resimli roman "Ustura Kemal", Arba Yayınları'nca kitap dizisi olarak yayımlanmaya başladı. Dizinin ilk kitabı **"Yiğidi Bıçak Kesmez"**. Haldun Sevel'in 25 yılda derlediği ve çizdiği 29 öyküden oluşan dizinin kahramanı eski İstanbul'un tipik bir mahalle kabadayısı. Çevresine kendince adaleti dağıtmak için mücadele eden, zayıfı koruyan, layık olana hürmet eden ve kendisi de bir hürmete layık olmaya çalışan Ustura Kemal, günümüzün çeteleşmiş ve mafyalaşmış kabadayılarından oldukça farklı bir tip.

❖ "ÇOCUK, TÜTÜN VE SAĞLIK" KARİKATÜR YARIŞMASI

Katılım Şartları: 1. Yarışma amatör-profesyonel bütün çizerlere açıktır.
2. Yarışmaya gönderilecek karikatürler yayımlanmış olabilir, ancak hiçbir yarışmada ödül almamış olmalıdır.
3. Her türlü çizim tekniği serbesttir. Karikatürler renkli ya da siyah-beyaz olabilir.
4. Yarışmaya en fazla 3 orijinal karikatür gönderilmelidir.
5. Boyutlar 25x35 cm'den büyük olmamalıdır.
6. Karikatürler postada kırılmayacak şekilde ambalajlanmalı, en son katılma tarihinden önce verilen adrese ulaştırılmalıdır. Elden teslim de yapılabilir.
7. Karikatürlerin arkalarına isim, soyadı, adres ve telefon numarası yazılmalı, fotoğraflı özgeçmiş eklenmelidir.
8. Yarışmaya gönderilen karikatürler Novartis tarafından kitap, kartpostal, broşür vb. olarak kullanılabilecektir. Karikatürler yurtiçi ve dışında sergilenebilecektir.
9. Ödül alan, İstanbul dışından gelecek çizerlerin otobüs veya tren masraflarını Novartis Firması karşılayacaktır.
10. Ödül alan karikatürler sporsor firmaya ait olacak, diğerleri ise Karikatür ve Mizah Müzesi arşivine bırakılacaktır. Katılımcılar bu şartları aynen kabul etmiş sayılırlar.

❖ ÜÇÜNCÜ NEHAR TÜBLEK KARİKATÜR YARIŞMASI

6 Mart 1995 tarihinde vefat eden karikatür sanatçımız Nehar Tüblek adına Beşiktaş Belediyesi ile Karikatürcüler Derneği'nin ortaklaşa düzenledikleri karikatür yarışmasının bu yıl üçüncüsü yapılacak. Hem değerli karikatür ustası Nehar Tüblek'i anmak hem de karikatür sanatının yaygınlaşmasını sağlamak için bütün çizerleri bu yarışmaya katılmaya çağırıyoruz.

- Konu: "BEYEFENDİLİK" üzerine.
- Yarışma amatör-profesyonel herkese açıktır. Her sanatçı dilediği sayıda yapıtla katılabilir. Teknik ve boyut serbesttir.
- Yarışmaya en son katılma tarihi 13 Şubat 1998.
- Seçici Kurul: Ayfer Atay (Beşiktaş Belediye Başkanı), Ferruh Doğan, Güngör Kabakçıoğlu, Semih Balcıoğlu, Turhan Selçuk, Zeki Beyner, Cem Kenan Öngü (Karikatürcüler Derneği Temsilcisi)
- Ödüller: Birincilik ödülü: 100 milyon TL., İkincilik ödülü: 70 milyon TL., Üçüncülük ödülü: 40 milyon TL. Üç yapıta mansiyon: 20'şer milyon TL ve onur plaketi. Beşiktaş Belediyesi özel ödülü, Beşiktaş Jimnastik Kulübü özel ödülü, Karikatürcüler Derneği özel ödülü, Dünya Yayıncılık özel ödülü, Nehar Tüblek Ailesi özel ödülü. Özel ödüller plaket olarak verilecektir.
- Adres: "Nehar Tüblek 3. Karikatür Yarışması", Karikatür ve Mizah Müzesi, Atatürk Bulvarı, Kovacılar Sokağı, No: 12 Fatih-İstanbul. Tel: (0.212) 521 12 64

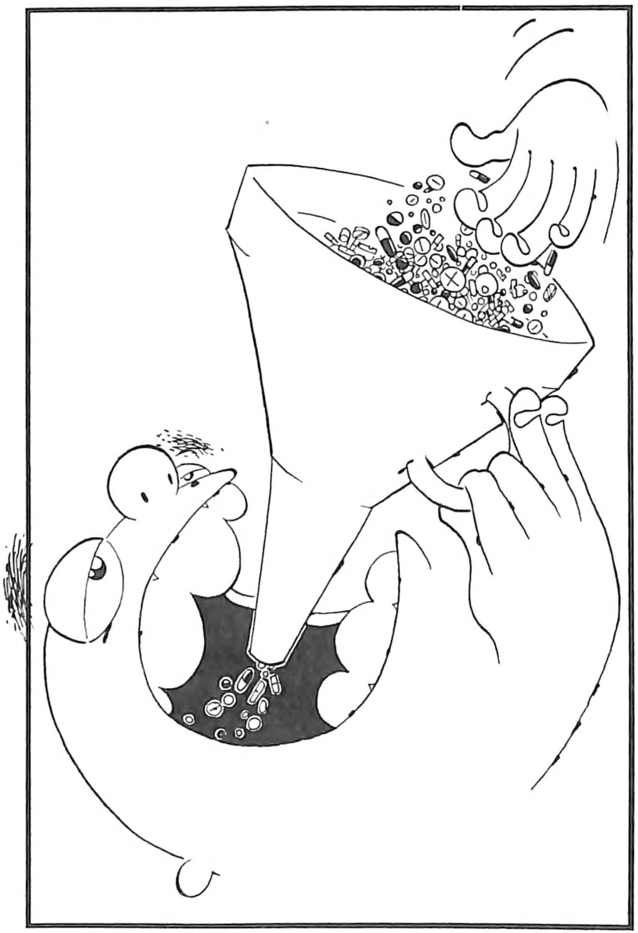

ENGİN SELÇUK

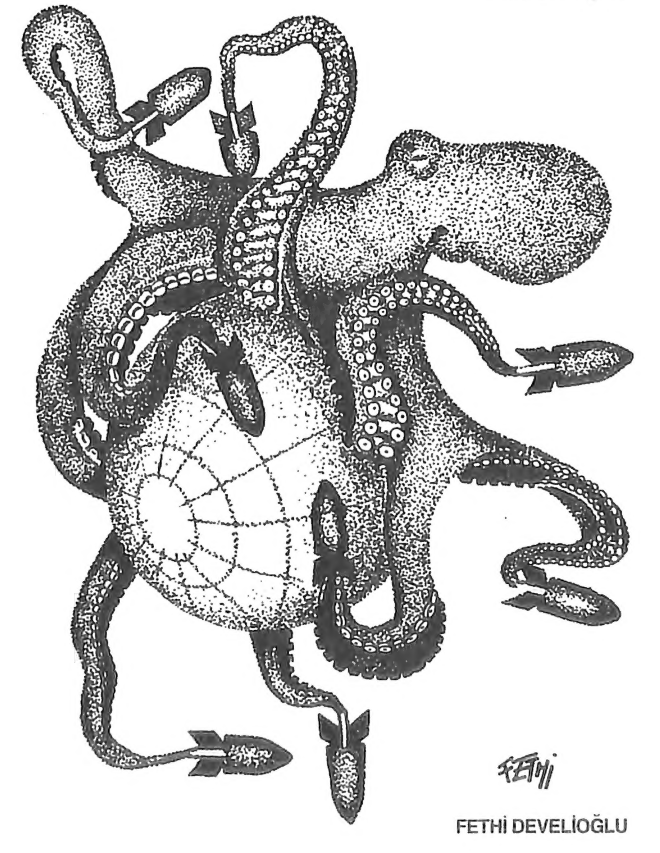

FETHİ DEVELİOĞLU

İSİMLER BİZE NELER SÖYLÜYOR

• Veysel Donbaz •

Bugün yerküre üzerinde var olan her varlığın bir isminin olması bir tesadüf değildir. Başkaca, toplum olma özelliğini kazanmış insan topluluklarının da bir dillerinin olması kaçınılmaz olmuştur. Artık nesilleri tükenmiş halk gruplarının ve devletlerin konuşulan bir dili olmasa da, bize bıraktıkları yazılı kaynaklardan onları devlet ismiyle, yer isimleriyle, özel isimleriyle tanıyabiliyoruz. Bunlar yardımıyla onlara bir kimlik buluyor ve hatta sosyal yapıları hakkında fikir edinebiliyoruz.

Sami Akkatların şahıs isimleri hep bir anlam verecek şekilde verilmiştir. Örneğin dilimize bile girmiş olan İsmail 4 bin yıl önce İşma-il "tanrım beni işit" şeklindeydi. Gene çok kullandığımız Ahmet ayni tarihlerde Ahi-mêt "kardeşim öldü" şeklindeydi. Mevta "ölü" kelimesi hâlâ dilimizde yaşamaktadır. Ali, Halil, Mehmet isimlerinin orijinalleri bu dillerde vardı. Biz bunları Farsça, Arapça yoluyla, biraz da yumuşatarak dilimize almışız. Fawzi/Fevzi, Röşdü/Rüştü, Ahmad/Ahmet, Yasen/Yasin olmuştur. Ancak, hiçbir eski dil tesiri altında kalmadan, bugün kendilerine verilen isimlerle politik hayatımızı yönlendiren parti başkanlarının, politikacılarımızın, şöhretlerin isimlerine baktığımızda bunların bize bazı mesajlar verdiğini farkettik. İşte onlardan bir demeti size sunuyoruz. Şüphesiz sizler bunlardan daha başka mesajlar çıkarabilirsiniz. Meşhurlarımızın isimlerini okurken yalnızca büyük harfle yazılanları ve bir de parantez içindekileri kullanmalısınız. Böyle yaptığınızda neler çıktığını sizler de göreceksiniz.

Hi(A)KmET çeTİN
NEcETTİN erBAKan
sülEYmAn deMİRel
MESut yılmAz(J)
BülENt eCEvit
erDal inÖNü
tanSu çİlLER
dEniZ baykAL
alPAslaN TÜRKeş
hüsAMettin cİNdoruk
Doğu pERinçek
isMAil KAhraMan
MELih gökçEK
REc(G)ep tAyYİP
SUSurluk

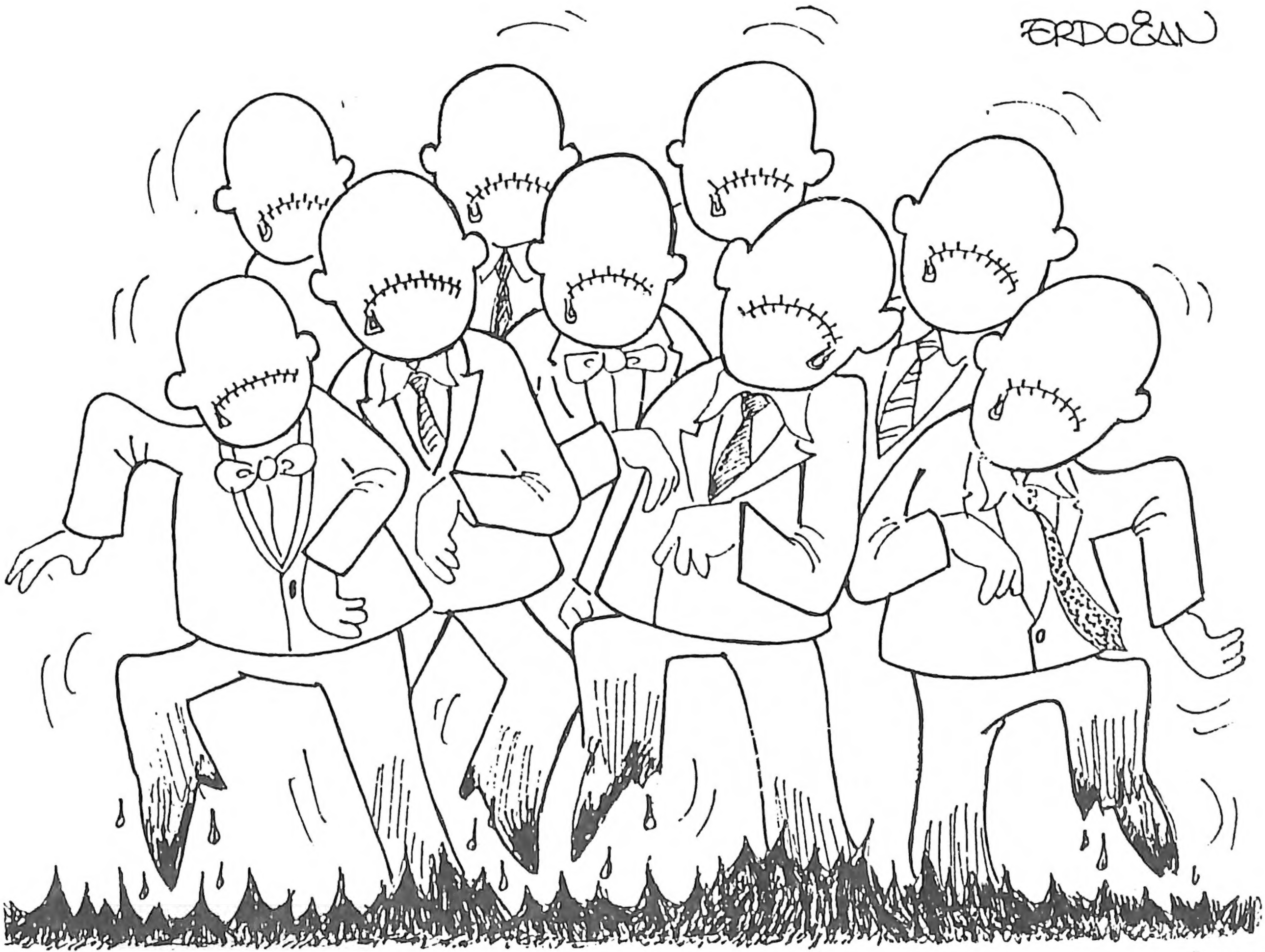

ERDOĞAN BAŞOL

ÇEVREMDEKİLER

GÜNGÖR KABAKÇIOĞLU

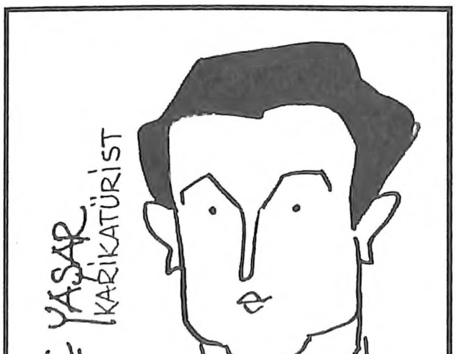
TONGUÇ YAŞAR
KARİKATÜRİST
Güngör KABAKÇIOĞLU '56

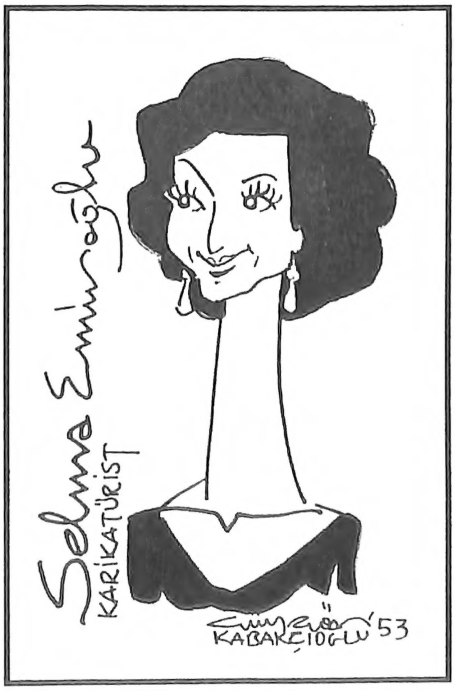
Selma Emiroğlu
KARİKATÜRİST
Güngör KABAKÇIOĞLU '53

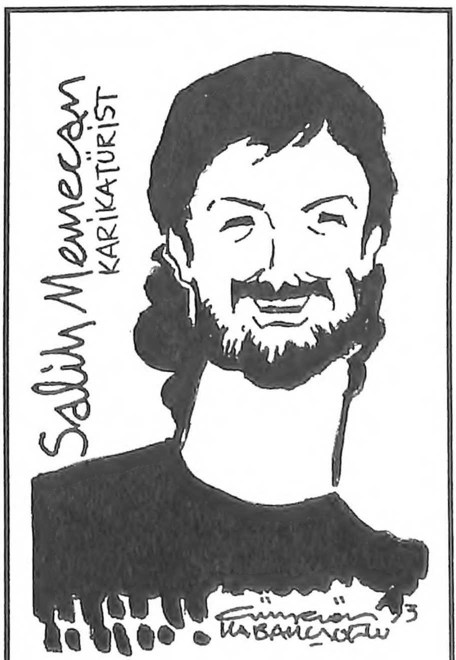
Salih Memecan
KARİKATÜRİST
Güngör KABAKÇIOĞLU '73

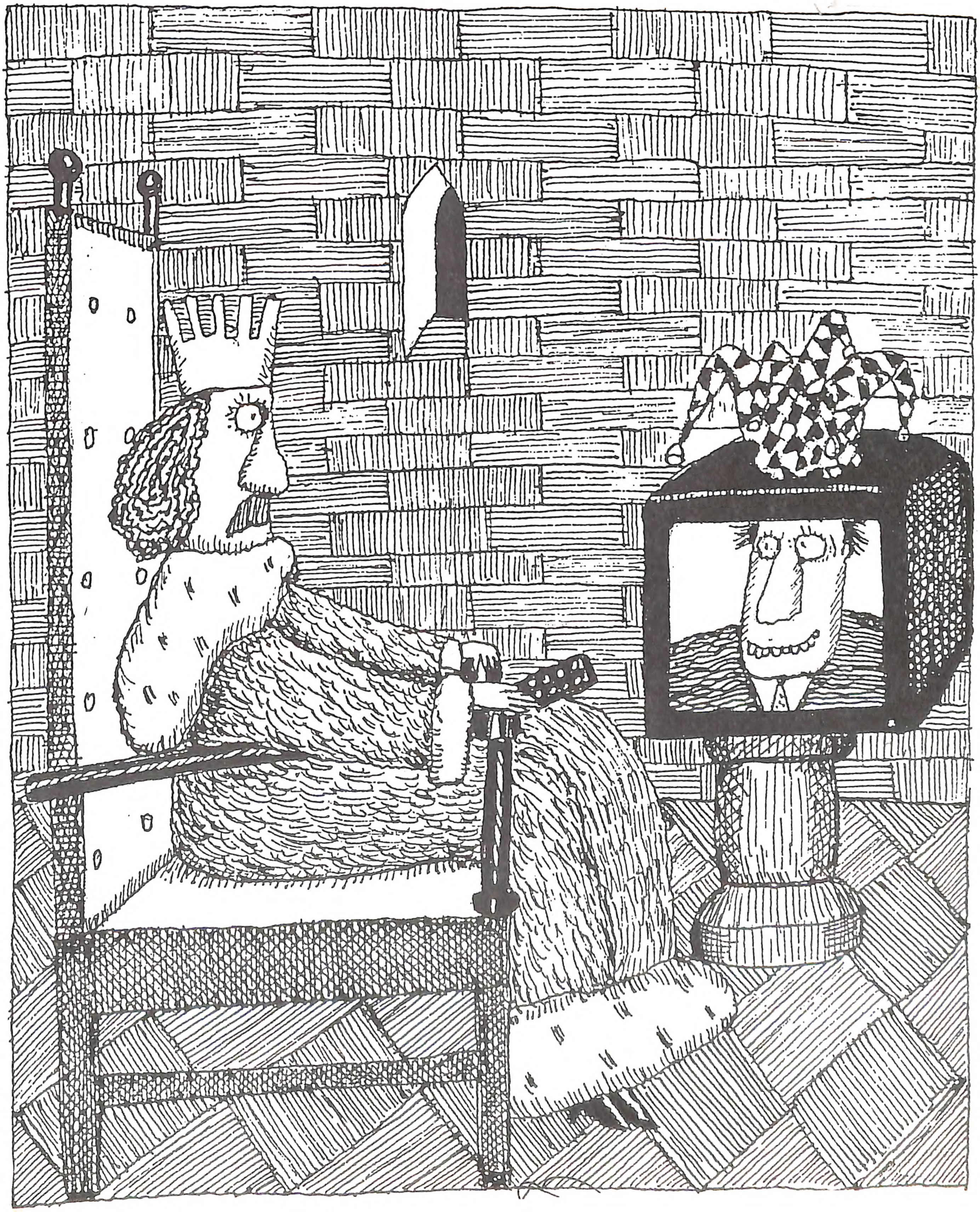MARİUSZ STAWARSKİ